Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 194 (4889).
28 АВГУСТ 1982 й.
ШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН ЯНАДА САМАРАЛИРОҚ КУРАШАЙЛИК

Республика ички ишлар органлари раҳбар ходимларининг Тошкентда бўлиб ўтган кенгашида йўл ҳаракати хавфсизлигини янада ошириш йўллари кўриб чиқилди. Министрликнинг турли бўлинмалари ва хизматларининг раҳбарлари, унинг область бошқармалари раҳбарлари ўз иш участкаларидаги ишларнинг аҳволи тўғрисида, ўтказилаётган тадбирлар ва ҳал этилмаган проблемалар тўғрисида ахборот бердилар.

Ўзбекистон замонавий давлат автомобиль инспекциялари ва йўл-патруль бўлинмалари кейинги вақтларда ўз ишини такомиллаштириш учун янги ва катта имкониятларга эга бўлганликлари кенгашда уқтириб ўтилди. Автомобиллар, мотоциклар, оператив алоқа, радиолокаторлар, вертолётлар ва бошқа юксак самарали техникага эга бўлган тажрибали инспекторларнинг катта отряди ҳаракат хавфсизлиги хизматини ўтамоқдалар. Ҳамма жойда ташкил этилаётган ГАИнинг жамоатчилик постлари йўл транспорт ҳодисалари олдини олишнинг янги таъсирчан формаси бўлиб қолмоқда. Автомотоҳаваскорлар жамиятининг активлари ҳам муайян иш қилмоқдалар.

Бироқ, ҳали буларнинг ҳаммаси бахтсиз ҳодисалар ва йўл транспорт травматизми сонини муттасил камайтириш гарантияси бўлиб хизмат қилаётгани йўқ. Хавфсизлик хизмати қатъий талабчанлик билан иш кўриши учун, унинг обрў-эътибори ўсиши, камчиликлар эса тезроқ бартараф этилиши учун хавфсизлик хизматининг иш самарадорлиги ва сифатини ошириш зарурлиги кенгашда таъкидлаб ўтилди.

Кенгашда уқтириб ўтилганидек, ҳозир «Автомобиль-пиёда» проблемаси, айниқса кескин бўлиб қолмоқда: авария ва шикастланишнинг айбдорлари айни пиёдалар ва велосипедчилар бўлган кўнгилсиз воқеалар сони кейинги вақтларда кўпайиб бормоқда. Бу эса, пиёдалар ва велосипедчиларга нисбатан талабчанликни оширишдан тортиб то болалар боғчалари ва мактабларда ҳаракат қоидаларини самарали ўргатишгача: кўча ва йўлларнинг бирмунча мукаммал лойиҳаларини ишлаб чиқишдан тортиб то ўтиш жойларини жиҳозлашгача, ўтиш қисмини пухта белгилашгача: республикада мавжуд минглаб светофорларнинг ҳар бирини тўла сақлашдан тортиб оммавий ахборот постлари имкониятларидан тўғри фойдаланишгача бўлган тадбирларнинг бутун бир комплексини собитқадамлик билан ўтказиш зарур эканлигидан далолат беради.

Автомобиль хўжаликларининг раҳбарлари, автотранспортдан фойдаланиш масалалари билан шуғулланаётган барча кишиларнинг зиммасига хавфсизликни таъминлаш соҳасида алоҳида масъулият юкланади. Транспорт воситаларининг линияда ишлашга яроқли эканлигини текшириш вақтида жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлигининг фактлари келтириб ўтилди. Бир қанча районларда ҳайдовчилар ўртасида интизомнинг паст эканлиги, муассасалар, идоралар, автотранспорт бўлинмаларига бошчилик қилаётган ходимлар эса ана шу иллатга қарши таъсирчан кураш олиб бормаётганликлари кўрсатиб ўтилди. Маст ҳолда автомобилни бошқариш, носоз машиналарда сафарга чиқиш, автомобиль ҳайдаш гувоҳномасига эга бўлмаган кишиларнинг транспорт воситаларини бошқариши сингари ҳодисалар айни шу боисдан юз бермоқда. Автомобилларни йирик автотранспорт корхоналарига жамлаш соҳасида суст иш олиб борилмоқди. Бунинг натижасида баъзан автомобиллар гаражларда ёки транспорт паркларида эмас, балки шофёрларнинг уйларида сақланмоқда. Бу эса айрим инсофсиз кишиларга давлат транспортидан шахсий мақсадларда фойдаланиш имконини беради.

Шу билан бирга ГАИ ходимлари келтирган маълумотлар шуни кўрсатадики, айни ана шундай ғаразли мақсадлардаги сафар пайтларида йўл-транспорт бахтсиз ҳодисалари, аварияларнинг анча кўп қисми содир бўлмоқда. Автомобиль транспорти, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, Мелиорация ва сув хўжалиги, Қурилиш ва Қишлоқ хўжалиги министрликларида автомобиль паркидан фойдаланиш устидан контроллик қилиш сусайтириб юборилган.

Қуйидаги ҳал этилмаган проблема тўғрисида бир неча марта гапириб ўтилди: республиканинг бир қанча қишлоқ районларида одамларни ташиш учун мослаштирилмаган транспорт воситаларида уларни ташиш давом этмоқда. Бу эса хавф туғдиради. Шу боисдан йўл ҳаракати қоидаларини ана шундай қўпол равишда бузишга йўл қўйган ҳайдовчилар билан бир қаторда шундай ҳоллар рўй берган ташкилотлар ёки хўжаликларнинг раҳбарларини ҳам жавобгарликка тортиш керак.

Шахсий автотранспорт — автомобиллар ва мотоцикллларнинг эгалари ўртасида йўл ҳаракати интизоми ҳали ҳам паст бўлиб қолмоқда. Кенгаш қатнашчилари шу ҳақда гапириб, давлат автоинспекцияси, йўл патруль бўлинмалари шахсий машиналарнинг эгаларига нисбатан талабчанликни жиддий равишда оширишлари, йўл қоидаларини бузганликлари учун уларни қатъийроқ жавобгарликка тортиш, тарбиявий тадбирлар воситаларини кўпайтириш ва уларнинг таъсирчанлигини оширишлари лозимлигини таъкидлаб ўтдилар. Автомобиль ҳаваскорлари жамиятининг фаолиятини ҳам жиддий равишда яхшилаш лозим.

Ҳаракат хавфсизлиги — комплекс проблема бўлиб, умумдавлат аҳамиятига эгадир. Бу соҳадаги ҳамма ишлар КПСС XXVI съезди талабларига мувофиқ олиб борилиши керак. Давлат автоинспекцияси барча ходимларининг роли ва масъулиятини ошириш, йўлларда ҳаракат хавфсизлигини кучайтириш билан боғлиқ вазифаларни ҳал этишга жамоатчиликни кенгроқ жалб этиш зарур.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ПАХТАКОРЛАР БИЛАН БИР САФДА

Ўзбекистонда ва бошқа пахтакор республикаларда совет пахтачилигининг бутун тарихи давомида беш марта тубли равишда чигит нави алмаштирилди. Бу алмаштиришларнинг ҳар бири тармоқ самарадорлигини оширди, «оқ олтин» етиштириш ва тайёрлашни муттасил кўпайтиришга ёрдам берди. Бинобарин ҳар бир ана шундай нав алмаштиришда ҳозирги вақтда ўзининг биринчи директори, йирик совет аграрчи олими Г. С. Зайцев номидаги Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтининг олимлари ва мутахассислари актив қатнашдилар.

Г. С. Зайцев асослаган илмий муассасага 60 йил тўлди. Ана шу сана муносабати билан, пахтачиликни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, ғўзанинг янги сермаҳсул навларини яратиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасидаги муваффақиятлари, илмий кадрлар тайёрлаганлиги учун институт Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

27 август куни институтда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш ана шу воқеага бағишланди. Йиғилишни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов коллективга фахрий мукофотни топширди.

Олимлар аграр фанни бундан буён ҳам тараққий эттириш, фаннинг пахта етиштириш билан алоқасини мустаҳкамлаш, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ўртага қўйган вазифаларни ҳал этиш учун бутун куч ва билимларини сарфлайдилар, деб ишонтирдилар.

(ЎзТАГ).

К. Я. БАУМАН ХОТИРАСИГА

Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, 1931 йилдан то 1934 йилгача ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё бюросининг биринчи секретари бўлиб ишлаган Карл Янович Бауман туғилган кунга тўқсон йил тўлди. Шаҳар жамоатчилиги намояндаларининг 27 август куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиши мана шу юбилейга бағишланди. Йиғилиш қатнашчилари ўз нутқларида Ўрта Осиё республикалари партия ташкилотларини ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашга, экономика ва маданиятни ривожлантиришга Карл Янович қўшган катта ҳиссани қайд этиб ўтдилар.

Йиғилишда К. Я. Бауманнинг юрти — Латвиядан келган меҳмонлар қатнашдилар. (ЎзТАГ).

УЗУМ ВА МЕВА

ҚАРДОШЛАР ДАСТУРХОНИГА

Тошкент областидаги «Огонёк» совхоз-заводининг соҳибкорлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб дастлабки муваффақиятга эришдилар. Улар Россия Федерацияси шаҳарларига ҳўл мева етказиб бериш мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар.

Хўжалик боғларида етиштирилган 1900 тонна ноз-неъмат Москва, Ленинград, Иваново, Кемерово ва бошқа саноат шаҳарларига жўнатилди. Бу топшириқда кўзда тутилганидан 600 тонна кўпдир.

Ҳозир совхоз-заводда қардошлар дастурхонига узум жўнатила бошлади. Истеъмолчилар узумнинг ширин-шакар навларини татиб кўриб, деҳқонга раҳмат демоқдалар. Боғбонлар планда белгиланган 650 тонна ўрнига 1000 тонна узум жўнатиш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Улар қардошлар дастурхонига жўнатилаётган ноз-неъматларнинг сифатига алоҳида эътибор беришаётир.

Тошкент агрегат заводининг пешқадам ишчиси, юқори малакали мастер А. Сигачев бир беш йилликда ўн йиллик планни уддалаш мажбуриятини олиб меҳнат қилмоқда. Айни пайтда унинг меҳнат календарида 1983 йил очилган.

СУРАТДА: меҳнат зарбдори А. Сигачев.

В. Сироткин фотоси.

Янги ўқув йили тараддуди

ЗАМОНАВИЙ ИХТИСОСЛИК БИЛАН

БУГУН

Тошкент қурилиш техникумида янги замонавий ихтисослик — темир-бетон конструкцияларининг технологияси бўйича бир группа ёшлар ўқишга қабул қилинди.

Бу ҳақда техникум директори Эрмамат Абиров мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Ҳаммамизга маълумки, ҳозирги пайтда республикамизда қурилиш ишлари кенг кўламда ривожланмоқда. Кўпгина жойларда янги-янги уйсозлик комбинатлари ишга туширилаётир. Булар учун темир-бетон конструкцияларининг хусусиятларини яхши биладиган мутахассислар керак. Ана шу мақсадда ўқув масканимизда бу янги ихтисослик ташкил этилди.

Янги ўқув йили учун 890 ўғил ва қиз ўқишга қабул қилинди, ўқувчиларимизнинг умумий сони 2640 нафар бўлди. Янги ўқув йили муносабати билан бир қатор янгиликлар юз бераётир. Техникумнинг Ҳадра майдонидаги 650 ўринли катта ётоқхонаси биринчи марта капитал ремонтдан чиқарилди. Ремонт ишларини «Ўзбеккурорт» бошқармасининг бунёдкорлари бажаришди. Бинонинг чиройини очишга 110 минг сўм сарфланди. Бундан ташқари 159-қурилиш трестининг азаматлари 720 ўринли янги ўқув корпусининг қурилишини олиб бормоқдалар. Унинг ёнида мажлислар зали, спорт зали, 54 метр узунликдаги отиш тири ҳам қурилмоқда. Бу ишларга 510 минг сўм капитал маблағ ажратилган.

ТАЪЛИМ ТАКОМИЛЛАШАДИ

БУГУН

Тошкентдаги электротехника техникуми биносида янги машиналар зали ташкил қилинди. Бу ерга «Минск-32» маркали электрон-ҳисоблаш машиналаридан иккитаси ўрнатилди. Билим масканининг ёшлари янги ўқув йилидан бошлаб ана шу машиналар залида мураккаб ҳисоблаш жараёнларини ўргана бошлайдилар.

Техникумда янги ўқув йилига ҳар томонлама қизғин ишлари олиб борилмоқда. Ўқувчиларга қулайлик яратиш мақсадида техникум ёнида тўрт қаватли 400 ўринли янги ётоқхона биноси қад кўтаряпти. Қурилиш ишларини 4-трестнинг азаматлари олиб бормоқдалар. Бунёдкорлик ишларига 500 минг сўмлик капитал маблағ ажратилган.

Техникумнинг кундузги бўлими учун биринчи курсларга 450 йигит ва қиз қабул қилинди. Ўқувчиларнинг умумий сони 1480 та бўлди. Улар бу ерда контроль ва автоматика системаларини монтажлаш ва созлаш, саноат корхоналарига электр ускуналарини бошқариш, музлатиш-компрессор машиналари ва қурилмалари, техникани ташкил этиш воситалари, ҳисоблаш аналитик машиналарини ишлатиш ва ремонт қилиш сирларини ўрганадилар.

ЎРМОН МЕВАЛАРИ

Республика ўрмончилари мева ҳосилини териб олмоқдалар. Бурчмулла ўрмон хўжалигида маданийлаштирилган ўрмонларда пишиб етилган олма ва тоғ олчаларидан икки юз тонна териб олинди. Бурчмулла ўрмончилари йиллик планни бажариб бўлиб, қуруқ мева тайёрлашга киришдилар.

Деҳқонобод, Қамаши, Қоракўл, Бухоро ўрмон хўжаликлари мева ҳосилини териб олиш йиллик планларини уддаладилар.

[ЎзТАГ].

Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

Матбуот маркази хабар қилади

ПАРТИЯ ГРУППАЛАРИ ВА ЦЕХ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА.

Янги ташаббуслар

В. И. Ленин номидаги электрон техника заводи 12-цехи партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида цех созловчиси Ҳурмат Белгиси орденининг кавалери, Ўзбекистон Компартияси Ленин район комитетининг аъзоси А. Н. Умаров СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини тўрт йиллик топшириқни бажариш билан кутиб олишга сўз берди. У 98 процент маҳсулотни биринчи тақдимдаёқ техника назорати бўлимига юқори сифатда топшириш, икки ёш ишчига касб сирларини ўргатишга аҳд қилди.

3-автокомбинат ҳайдовчиси Г. М. Долматов цех партия ташкилотининг йиғилишида Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги кунига қадар ўн биринчи беш йилликнинг икки йиллик топшириғини бажариш ташаббуси билан чиқди. Унинг ташаббусини яна ўн тўққиз ҳайдовчи қўллаб-қувватлади.

Тошкент трактор заводи 26-цехи ва тайёрлаш участкаси партия группасининг коммунистлари беш йиллик топшириқни 3,5 йилда бажаришга қарор қилишди.

Сергели авиакорхонасининг партия группасида бўлган йиғилишда коммунистлардан В. Краснов, А. Авдеев, Н. Саидазимов СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини «Намунали авиакорхона шарафли номини қўлга киритиш билан кутиб олишга аҳд қилдилар. Бу ташаббус партия группасидаги барча коммунистлар томонидан маъқуллан ди.

ТАКЛИФ ВА ТАНҚИДИЙ МУЛОҲАЗАЛАР

Ҳисобот-сайлов йиғилишларида коммунистлар камчиликларни дадил очиб ташламоқда, мавжуд резервларни ишга тушириш бўйича таклифлар киритишяпти, халқ хўжалиги планлари ва социалистик мажбуриятларини бажарилиши, меҳнат коллективларида ишни ташкил қилиш бўйича хўжалик раҳбарларига ва партия органларига юксак талаб қўйишмоқда.

«Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси асбобсозлик ишлаб чиқариши технологияси партия группасида бўлган ҳисобот-сайлов йиғилишида асбобларга лазер нури билан ишлов берадиган участка ташкил қилиш ҳақидаги таклиф киритилди. Бу буюмнинг сифатини яхшилаш билан бирга кўплаб материалларни тежаб қолинишига ёрдам беради.

1-автокомбинатнинг 1-бригадаси партия группаси йиғилишида ҳайдовчи коммунист Б. С. Прокутенко Тошкент шаҳрининг 2000 йиллигига тайёргарлик кўриш плани асосида ҳайдовчилар учун Тошкент шаҳри тарихи бўйича лекция ўқишни ташкил этишни таклиф этди.

«Главсредазирсовхозстрой» экономика хизмати цех партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунист Е. Озерский сўзга чиқиб Бош бошқарманинг капитал қурилиш бошқармаси коммунистларини сув хўжалиги ва саноат-граждан қурилиши объектларининг лойиҳаларини сифатсиз тайёрлаётганликлари учун танқид қилди. Улар лойиҳалаш ишларини ҳамиша ҳам ўз вақтида бажаришмайди.

«Таштекстильмаш» заводи ремонт цехида бўлган партия йиғилишида токарь И. Миралимов «Главташпассавтотранс» раҳбарларидан «Таштекстильмаш» заводи билан Қўйлиқ турар жой массиви ўртасида қатнайдиган 45-автобус маршрути хизматини эрталаб ва кечки пайт яхшилаш лозимлигини илтимос қилди.

2-автобус паркининг ҳайдовчиси Э. Абдукаримов ҳисобот-сайлов йиғилишида «Гордорстрой» трестини Т. Шевченко, А. Навоий кўчасининг бир қисмида йўллар яхши ремонт қилинмаганлиги, Ўзбекистон ва Ленин кўчалари кесишадиган чорраҳада, Энгельс ва А. Навоий кўчалари кесишадиган чорраҳада трамвай рельслари текис эмаслиги учун танқид қилди.

ЯНГИ ЎРИМ ҒАЛЛАСИНИ АВАЙЛАБ САҚЛАЙЛИК

4-дон маҳсулотлари комбинатининг темир йўл яқинидаги базасида бўлиб ўтган коммунистларнинг ҳисобот-сайлов йиғилиши участканинг барча коллективини бу йил етиштирилган ғалла ҳосилини яхшилаб асрашга жалб этиш шиори остида ўтди. Кўп сонли бўлмаган бу ташкилотнинг ҳар бир партия аъзоси топширилган иш учун шахсий масъулиятни, СССР Озиқ-овқат программасининг амалга оширишдаги ўз ролини яхши ҳис этиши сезилиб турарди.

Шуни айтиш керакки, корхона меҳнаткашлари ўз олдиларига қўйилган вазифаларни ҳамиша намунали бажаришади. Ўтган беш йилликда социалистик мусобақада юксак натижаларга эришганлиги учун мамлакатдаги ўхшаш корхоналар орасида оймаой, йилма-йил етакчи ўринни эгаллаб келишди. Дон маҳсулотлари комбинати СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қатнашчиси, бу коллективнинг беш аъзоси СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медалига сазовор бўлган. Тайёрловчиларнинг бу беш йилликдаги меҳнати ҳам юқори баҳоланди. Корхона шаҳар «Ҳурмат тахтаси»-га ва Ўзбекистон ССР Меҳнат Шуҳрати китобига ёзилган.

Шуниси характерлики, коммунистлар йиғилишда илгари қўлга киритилган ютуқлар ҳақида кам гапиришди. Улар ўз диққат-эътиборларини олдинда ҳал этилиши лозим бўлган вазифаларга қаратишди. партия биринчи планга фақатгина қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини оширишнигина эмас, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини сақлаш ва улардан тўла фойдаланишга ҳам эътиборни кучайтираётганлигини ҳам таъкидлаб ўтишди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленумидаги докладида айтган қуйидаги сўзлари алоҳида таъкидланди: «Биз ишлаб чиқариш эмас, балки маҳсулотни асраш, қайта ишлаш ва уни истеъмолчига етказиш тангжой бўлиб қолаётган ҳолларга тез-тез дуч келиб турибмиз».

Партия ташкилоти секретарининг ҳисобот докладида бўлганидек, коммунистлар ўз нутқларида янги ҳосил галласини ўз вақтида ва юқори сифатли қайта ишланиб, омборларга жойлаш мумкинлигини таҳлил қилдилар.

КПСС аъзоси М. Абдурашидов қатъий, коммунистчасига ўз-ўзини танқид руҳида гапирди. У вақт кутиб турмаслигини айтди. Келаётган ғалла ҳажми кескин ортадиган давр яқинлашмоқда. Тайёрловчиларнинг вазифаси механизмлар ремонтини тезлаштиришдан, бинолар ва иншоотлар, шунингдек темир йўлларни мавсумга тайёрлашни тезлаштиришдан иборат. Умуман ишнинг бориши шундан далолат беряптики, ремонтчилар бригадаси ўз масъулиятини тушунади. Бироқ меҳнат интизомини бузиш ҳоллари ҳамон юз беряпти, иш вақти беҳудага йўқолмоқда. Кунлик тадбиқларнинг бажарилиши устидан ҳамма жойда ҳам яхши назорат ўрнатилган деб бўлмайди. Участка коммунистлари янада талабчан бўлишлари, салбий фактлардан кўз юммасликлари, графикнинг аниқ бажарилишига эришишлари лозим.

Коммунист П. Дмитриевнинг сўзларида келаётган ғаллани сақлаш ҳақида катта ғамхўрлик сезилиб турарди. У бу ишда майда-чуйдалар бўлмаслигини моддий-техника масалалари ўз муддатида ва сифатли ҳал этилиши ҳақида ғамхўрлик қилиш лозимлигини таъкидлади. Корхонани яхши муҳофаза қилиш ҳам ғоят муҳим. Лекин афсуски, ўғрилик қилиш ҳоллари юз беряпти. Партия ташкилоти, корхона халқ контроли группаси барча ташкилий техник тадбирларнинг бажарилишига эришишлари, маъмурият белгилаган бу тадбирларнинг ҳар бир бандининг бажарилишини партиявий назоратга олишлари лозим. Янги саноат объектлари қурувчилар номидан гапирган коммунист В. Рижков айтдики, тайёрловчилар коллективи меҳнат суръатини оширишади, янги элеватор ва комплексга кирадиган объектларни келаси йилнинг биринчи кварталида фойдаланишга топшириш мажбуриятини олган қурувчиларга зарур бўлган барча ёрдамни берадилар.

Йиғилишда меҳнатни ташкил этишнинг бригада усулини такомиллаштириш, эскиб қолган назорат приборларини янгилаш, институтлар ва техникумларни битирган ёшларни ишга таклиф қилиш масалалари кўтарилди.

Йиғилишда коммунистларнинг меҳнатдаги авангардлик ролини оширишга, СССР Озиқ-овқат программасидан келиб чиқадиган барча вазифаларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилган қарор қабул қилинди.

Лаборатория мудири В. Гончаренко яна партия ташкилоти секретари этиб сайланди.

ХАЛҚАРО МАВЗУЛАРДА СУҲБАТ

БЎЙСУНМАГАНЛАР

Уст-бошлари чанг-тупроққа беланган фаластинлик жангчилар Байрутдан кетмоқдалар. Уларнинг кўплари фосфорли снарядлардан жароҳатланган бўлиб, боғлаб қўйилган яралари ва куйиклари устидан қон сизиб турибди. Бу жангчилар уларнинг мардлигини муносиб эъзозлаш учун вайрон бўлган шаҳар кўчаларига чиққан аҳолидан кўзларини яшираётганлари йўқ. Улар шиддатли жанглардан кейин ҳали совиб улгурмаган қуролларини қўлда маҳкам тутган ҳолда шаҳарни бўй эгмай тарк этмоқдалар. Улар бор-йўғи етти-саккиз минг киши бўлсаларда, куч жиҳатидан ўн баравар ортиқ бўлган душманнинг ваҳшиёна ҳужумини икки ойдан кўпроқ вақт мобайнида мардона қайтариб турдилар.

Айни вақтда Бегин, Шарон ва бошқалар Тель-Авив сиёсий саҳнасида «буюк ғалаба» деб аталмиш томошани кўрсатишга уринмоқдалар. Беҳуда уриниш. Ҳозир Ливанда биз гувоҳи бўлиб турган воқеаларни Исроилнинг ғалабаси деб баҳолаб бўлмайди. «Ливандаги уруш — Исроил тарихида энг узоқ давом этган уруш бўлди, бироқ ана шу уруш бошлангандан кейин икки ой ўтган бўлсада, Бегин ҳукумати ўз олдига қўйган мақсадлардан биронтасига ҳам эриша олмади», —деб таъкидламоқда Францияда чиқадиган «Монд дипломатик» журнали.

Ана шу мақсадларнинг энг муҳими Фаластин озодлик ташкилотини йўқ қилиш, уни Яқин Шарқдаги ҳарбий-сиёсий куч сифатида бутунлай тугатишдан иборат эди. Чунки Вашингтонда ҳам, Тель-Авивда ҳам Фаластин озодлик ташкилотини ана шу районда Америка— Исроил ҳукмронлигини ўрнатишдан иборат олисни кўзловчи режаларни амалга ошириш йўлидаги асосий тўсиқ деб билмоқдалар. АҚШ билан Исроил халқаро империализм ва сионизмга қарши кураша ётган араб мамлакатларини бирин-кетин ажратиб олиб, уларга янги мустамлакачилик бўйинтуруғини осишга уринмоқдалар. Кэмп-Дэвид сиёсатининг моҳияти ҳам ана шундадир.

Бироқ Вашингтон ва Тель-Авив стратеглари янглишишди. Улар фаластин халқига ҳатто Мисрнинг ёрдамида ҳам шу халқнинг чинакам ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини тан олиш ўрнига «ички автономия» деб аталмиш автономияни тиқиштиришга муваффақ бўла олмадилар. Фаластин халқи Фаластин озодлик ташкилоти теварагига янада маҳкамроқ жипслашиб, ўз ватани— мустақил миллий давлатига эга бўлиш ҳуқуқи учун мардона курашни давом эттирди. Мисрдан ташқари биронта ҳам араб мамлакати Америка — Исроил сиёсатини ошкора равишда қўллаб-қувватламади.

Вашингтон билан Тел-Авив сиёсий мағлубиятга учрагач, Фаластин озодлик ташкилотини йўқ қилиб ташлаш, унинг аъзолари ва раҳбарларини, улар билан биргаликда эса тобора кўпроқ фаластинликлар ва ливанликларни қириб ташлашга қасд қилдилар. Исроиллик ваҳшийлар битта фаластинлик жангчи учун ўнлаб тинч аҳолини қиришга тайёрмиз, деб мақтандилар. Эндиликда тобора равшан бўлиб бораётганидек, бу одамхўрлик программасига ўтган йил кузида Вашингтонда имзоланган Америка-Исроил «Стратегик ҳамкорлик тўғрисидаги меъморандуми»да асос солинган экан.

Шу ҳужжат имзоланиши биланоқ Исроилнинг фаластин ва ливан халқларига қарши ҳозирги агрессиясига зудлик билан тайёргарлик кўрила бошланди. «Филадельфия инкуайер» газетасининг Пентагоннинг махфий маълумотларига асосланиб хабар қилишича, Исроил шу йил биринчи кварталида Америкадан 1980 йилнинг шу давридагига қараганда қарийб 10 баравар кўп, ўтган йил биринчи кварталига қараганда эса қарийб бир ярим баравар кўп қурол-яроғ олган. Улар орасида одамларни ялпи қирғин қилиш ваҳшиёна воситалари: кассетали ва «вакуумли» бомбалар, фосфорли снарядлар, заҳарловчи газлар асосий ўринни эгалланган.

Ана шу даҳшатли қурол-яроғларнинг ҳаммаси гитлерчи қонхўрларгагина таққослаш мумкин бўлган шафқатсизлик билан фаластинликлар ва ливанликларга қарши ташланди. Бироқ агрессор фаластин жангчиларининг қаҳрамонона қаршилик кўрсатишини енгишга муваффақ бўла олмади. Улар жангларни давом эттириш Ливан пойтахти ғарбий қисмидаги 600 минг аҳолининг ҳалок бўлиши ва шаҳарнинг ана шу қисми бутунлай вайронага айлантирилиши реал хавфини ҳисобга олиб, Байрутни тарк этишга қарор қилдилар. Шу тариқа Вашингтон билан Тель-Авив «террорчилар ташкилоти» деб атаётган Фаластин озодлик ташкилоти инсоний қиёфасини йўқотиб қўйган агрессорга одамийлик нима эканлигини яна бир бор намойиш қилди.

«Исроилга, — деб ёзади Лондонда чиқадиган «Таймс» газетаси, —Фаластин озодлик ташкилотининг Байрутдан чиқиб кетиши жуда қимматга тушди: у ғоят катта маънавий ва сиёсий зарбага учради. Халқаро жамоатчилик Ливанга қарши ваҳшийлик билан қилинган хиёнаткорона ҳужум учун Исроилдан бутунлай юз ўгирди. Унинг бу йўли ҳатто ўз гражданлари ва сиёсий арбоблари ўртасида нифоқ келтириб чиқарди, чет эллардаги кўпгина дўстлари ва мухлисларини ҳам ҳунук аҳволга солиб қўйди. Исроил ўзини-ўзи шарманда қилди...», Францияда чиқадиган «Монд» газетаси Байрут учун олиб борилган жанглар якунини «Исроилнинг сиёсий мағлубияти» деб атади. Сионистик давлатга нисбатан ҳамиша ўзининг иззат-ҳурматини бажо келтириб келган буржуа матбуотининг бундай баҳосига тўла равишда қўшилиш мумкин.

Дарҳақиқат, Вашингтон ва Тель-Авив Фаластин озодлик ташкилотини ҳарбий жиҳатдан ҳам, сиёсий жиҳатдан ҳам йўқ қила олмади. Аксинча, Фаластин озодлик ташкилотининг халқаро обрў-эътибори ҳар қачонгидан ҳам ортиб, фаластин халқининг адолатли кураши янада кенг кўламда эътироф этилди. Ливандаги фожиали воқеаларнинг шак-шубҳасиз сабоғи ана шундай бўлди. Ливандаги қонли можаролар учун бутун жавобгарлик АҚШ билан Исроил зиммасидадир.

Б. ШАБАЕВ.
[ТАСС].

тонгги газеталарда

★ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико иқтисодий ва техник ҳамкорлик, савдо бўйича ҳукуматлараро Совет — Мадагаскар комиссиясининг мажлисида иштирок этиш учун Москвага келган Мадагаскар Демократик Республикаси ташқи ишлар министри К. Р. Ришар ва Мадагаскар Демократик Республикаси Олий революцион кенгашининг аъзоси Р. Андриамандзатуни 26 август куни қабул қилди.

Амалий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет — Мадагаскар алоқалари масалалари ва айрим халқаро проблемалар юзасидан фикр алмашилди.

★ «Бригадир — ташкилотчи ва тарбиячи» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

ОШХОНАДАГИ ҚАЛЛОБЛАР,

ёки хўрандалар ошхоналар хизматидан нега юз ўгирмоқдалар? Уларнинг ҳомийлари ким? Текширишлар нега юзаки? Сокинлик кимнинг фойдасига ишламоқда? Ошхонага ҳалол қўллар керак!

ҚУНИДАГИ факт эътиборни тортади: ўтган йили ва шу йилнинг икки ойи давомида умумий овқатланиш корхоналарида 242 расмий текшириш ўтказилган. Тармоқ соҳанинг «ўз» назоратчилари фақат 13 ҳолда камчиликларни аниқлашган. Бу шаҳар халқ контроли комитети аниқлаган камчиликлардан 20 марта кам. Халқ назоратчилари Чилонзор районида текширилган 12 ошхонадан еттитасида, Киров районида — 18 тасидан саккизтасида, Ленин районида — 8 тасидан тўрттасида қўпол камчиликлар аниқлашган. Шуни айтиш керакки, умумий овқатланишнинг «Марҳамат» кафеси каби «пешқадам» точкаларида икки порция шимадан бир йўла 100 грамм гўштни ёки норманинг 65 процентини уриб қолишган.

Шаҳар санитария-эпидемиология станцияси томонидан 1982 йилнинг фақат етти ойи мобайнида санитария нормалари бузилишига йўл қўйилгани учун 411 та (!) корхона ёпиб қўйилган, умумий овқатланишнинг 488 (!) масъул ходимига эса жарима солинган. Медицина кўрикларидан ўз вақтида ўтмаганликлари учун 318 киши ишдан четлаштирилган.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи М. Ҳошимовнинг 24 августда редакцияга тақдим этган расмий маълумотига кўра, 1982 йилнинг биринчи ярмида ўнлаб жиноий ҳаракат аниқланган бўлиб, улар бўйича жиноий иш қўзғатилган. Масалан, Киров район ошхоналар трестининг 8-ошхонаси буфетчиси Б. Ваниян икки хўранда ҳақидан 1 сўму 1 тийин уриб қолган. Бундан ташқари, омборда муҳрланмаган вино-ароқлар, шунингдек, аҳолига сотилмай яшириб қўйилган саккиз минг сўмлик товарлар бор эди. Ленин район ошхоналар трестининг 6-ошхонаси буфетчиси З. Дягилева ҳам ўз фойдасига 99 тийинга «адашиб»ди.

Куйбишев район ошхоналар трестининг 4-ошхонаси ошпази Т. Болтаев ҳам ўзини кўрсатди. У икки хўрандадан 6 сўм 41 тийин ортиқча ҳақ олган. «Лола» кафеси ҳам шу трестга қарашли бўлиб, бу ерда ошпаз-бригадир А. Ғуломов виждонини сотиб, хўрандаларни алдаб келган. Ярим масаллиқлар магазинининг мудири Г. Болдарева билан ошпаз-бригадир А. Бўтаев жиноят устида қўлга олиндилар. «Зарафшон» ресторанининг бу икки ходими мунтазам гўшт ўғирлаб, уни чайқовчиларга сотиб келишган.

Тошкентда савдо хизмати кўрсатиш объектлари ишини мунтазам текшириб бориши лозим бўлган ташкилот бор. Биз давлат савдо инспекцияси (ГТИ)ни назарда тутяпмиз. У катта ваколатларга эга бўлиб, совет савдоси қоидалари бузилишларининг йўлига қатъият билан тўсиқ қўйишга даъват этилган. Хўш, улар ўз ҳуқуқларидан қандай фойдаланишяпти? Энг муҳими ўз бурчларини қандай бажаришяпти?

Ярим йилда 92 та умумий овқатланиш корхонаси текширилган бўлиб, улардан 68 тасида «камчилик»лар аниқланган. Булардан 47 ҳолда ортиқча ҳақ олингани, 35 тасида калория пастлиги, 15 тасида рецептура ва давлат стандарти талаблари бузилиши «очиб ташланган». 13 иш анча «жиддий» бўлгани учун тергов органларига оширилди. Мана, шулардан айримлари: Керамзит заводи қошидаги 13-ошхона ошпаз-бригадири Н. Қўчқоров икки ишчидан 1 сўм 82 тийин уриб қолган, «Октябрь» ресторани официанти З. Ислямова мижоздан 2 сўм 72 тийин ортиқча ҳақ олган.

Тошкент шаҳар бош давлат савдо инспекцияси одатда майда нуқсонларни аниқлаш билан чегараланяпти. Умумий овқатланиш корхоналаридаги жиддий суиистеъмол ҳоллари очилмай қоляпти. Фикримизча бунинг сабаби битта — давлат савдо инспекцияси раҳбарлари хиёнаткорликка олиб борувчи сабабларнинг моҳиятини чуқурроқ очиб ташлашни хоҳлашмаяпти. Ваҳоланки, худди ана шу мутасадди идорада умумий овқатланишдаги қаллоблар илдизига болта уриш учун кўп иш қилиш мумкин эди... Афсуски, улар илдизи қолиб, баргини қайчилаш билан кифояланиб қолишмоқда. Юзаки текширишларнинг боиси нимада?..

Ишчилар ошхонасидаги юлғичлар

«БИЗГА хизмат кўрсатувчи ошхона ишини тартибга солишда ёрдам кўрсатишингизни ўтиниб сўраймиз. Овқатлар сифати анча вақтдан бери паст. Шанба ва якшанба кунлари овқатни, айниқса, ёмон тайёрлашади. Бугун, 31 июль куни яна бир кўнгилсиз ҳодиса юз берди. Тушликка тайёрланган барча овқатлар ачиган ва қайта иситилган эди. Гармдори ва саримсоққа тўлдирилган шницелни оғизга олиб бўлмасди. Лағмон ҳам шундай эди. Доим бир кун олдинги манти ва беляшини иситиб қўйишади. Идишларни чирк босган, ошпазлар кир халатларни кийиб юришади. Умумий овқатланиш ходимлари хўрандаларни асло ўйлашмайди, доим бир хил ва сифатсиз овқат тайёрлашади. Мудирлар бир неча марта ўзгарди, бироқ аҳвол ўзгаргани йўқ.

Т. КУЛАКОВ, Р. ЗАГИДУЛЛИН, М. ТУРСУНБОЕВ, Н. МИХЕЛЕС. [Жами 26 имзо]».

Тошкент товар станцияси вагон депоси меҳнаткашларининг ушбу хатига асло лоқайд қараб бўлмайди. Ишчиларга шу даражада ёмон хизмат кўрсатиш масъулиятсизликдан бошқа нарса эмас! Тўғрисини айтганда бундай камчиликка йўл қўйган айбдорлар жиддий жавобгарликка тортилиши керак. Хўш, амалда аҳвол қандай?

Биз сўз юритаётган ошхона Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси ишчилар таъминоти бўлимига (ОРС НОД —1) қарашлидир. Биз ана шу ташкилот раҳбарларига мурожаат этиб, овқатланиш цехи ишининг қониқарсизлиги сабабларини тушунтириб беришни сўрадик.

— Ҳақиқатан ҳам вагон ва тепловоз деполари коллективларига хизмат кўрсатувчи 4-ошхона ишида камчиликлар бўлган эди,—дейди Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси ишчилар таъминоти бўлими бошлиғининг ўринбосари К. Исҳоқов. — Санитария-эпидемиология хизмати ўтказган текшириш материаллари юзасидан ишчилар таъминоти бўлими бўйича 1982 йил 4 августда 216-буйруқ чиқарилди. Ўзига топширилган корхона иши юзасидан назорат ўрнатмагани учун ошхона мудири А. Ашраповга қаттиқ виговор берилди. Шундай аҳвол яна қайтарилгудек бўлса, унинг ўз вазифасидан четлаштирилиши маълум қилинди. Буфетчи А. Платонова, ошпаз-бригадирлар Д. Алимов ва Ш. Аҳмедов, ошпаз Б. Темирхўжаевга виговор берилди.

Вагон ва тепловоз деполари раҳбарларининг бепарволиги оқибатида ошхона ишида ана шундай катта нуқсонларга йўл қўйилган. Редакцияга келган хатга қараганда аксарият камчиликлар узоқ вақтдан бери давом этаётир. Умумий овқатланиш корхонаси ишини назорат қилиши керак бўлган мавжуд комиссия ишламаяпти. Тошкент темир йўл бўлинмасининг санитария-эпидемиология хизмати қаёққа қараётганлиги бизга қоронғу. Худди ана шу ташкилот зиммасига тайёрланаётган овқатлар сифати, санитария нормаларига риоя этилишини мунтазам текшириб бориш юклатилган. Ишчилар таъминоти бўлимига қарашли 4-ошхонадаги бундай асло муроса қилиб бўлмайдиган камчиликларга чек қўйиш керак. Айни пайтда бундай мисоллар шаҳримизда оз эмас.

Биз «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасига тушлик пайтида келдик. Бироқ миллий таомлар ошхонасида хўрандалар кам, борлари ҳам ранжиб чиқиб кетишаётган экан.

— Паловни еб бўлмайди,— дейди бўёқчилик цехи ишчиси Н. Алимуҳамедов. —Уни иситишгани шундоқ кўриниб турибди, бемазалигини айтмайсизми?

Бу овқатнинг эскилиги шундоққина кўриниб турарди. Шу боисдан одамлар уни тановул этишмас, овқатнинг кўп қисми идишларда қолиб кетарди.

— Паловни именинага тайёрлаган эдик, ортиб қолганини сотяпмиз,— деб тан олди ошпаз-бригадир Қаҳрамон Жўрабоев.

Қизиқ, «именина»дан ортган паловнинг пули кассага тушяптими, киссага?! Яна бир нарса эътиборимизни тортди. Айни тушлик пайтида сотувда фақат лағмон бор эди. Чучвара билан манти эса фақат менюни безаб турибди! Нега энди?

Биз европа таомлари ошхонасида ҳам бўлдик. Комплекс овқатлар линияси ишламаяпти, уни чанг босган. Шундай қимматбаҳо жиҳоздан нега фойдаланилмаётгани бизга номаълум. Совутиш камераларидан бири носоз бўлиб, бошқаси ҳам бузилиб турарди. Натижада маҳсулотлар кўп ўтмай чирий бошлайди.

— Холодильникларни ремонт қилиш масаласини «Малика» бирлашмаси касаба союз комитети ва Октябрь район ошхоналар тресті мажлисларида бир неча марта айтдим,— дейди ошпаз-бригадир В. Иванова. — Бироқ у ерда ҳам, бу ерда ҳам фақат ваъда беришади. Бундан ташқари ошхонада вентиляция йўқ, иссиқ кунда ишлаш жуда қийин. Картошка тозалагич бузилиб қолганидан хизмат кўрсатувчи ходимлар қийналишяпти.

Г. Бажанова мудир бўлган ошхона коллективи бу камчиликларни ўз кучи билан бартараф этолмайди, албатта. Сўзсиз уларга ёрдам кўрсатилиши керак. Бироқ, бу ерда шундай камчиликлар ҳам борки, улар овқатланиш цехи айрим ходимларининг ўз ишларига масъулиятсизлик билан қарашлари оқибатида вужудга келган. Ҳаётда баъзан «ҳаммани ва ҳамма нарсани пулга сотиб олса бўлади» деган ақида билан яшаётганлар учраб туради. 3-ошхонада улардан бири билан тўқнашиб қолдик.

— Мен ошхона мудирининг ўринбосариман. Исми-шарифим Пўлат Рўзметов. — Келинг, шу ишни бир ёқлик қилайлик, биз ҳамма нарсага тайёрмиз, — дейди у сурбетларча таклиф билан.

Ишчилар ошхонаси муҳим аҳамият касб этади. Ахир корхона меҳнатчиларининг кайфияти, уларнинг меҳнат унуми кўп жиҳатдан ошхонада ишнинг қандай ташкил этилишига боғлиқ. Худди шу боисдан завод ошхоналари иши устидан назорат кучайтирилиши керак. Шунга эришиш керакки, уларда тайёрланаётган овқатлар сифати ва хизмат кўрсатиш маданияти энг юксак талаблар даражасида бўлсин!

Илтифотсиз «Анҳор»

ОЧИҒИНИ айтганда умумий овқатланишнинг очиқ точкалари деб аталувчи жойларда ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Яна редакция почтасига мурожаат этамиз. Бундан бир ой олдин оқшомхонлар А. Каримов билан Н. Азизовдан газетага қуйидаги хат келди.

«Анҳор» кафесига овқатлангани кирган эдик. Биз сотиб олган қовурма лағмон совиб қолган бўлиб, эскилигидан анқиб, ундан қандайдир ёқимсиз ҳид келиб турарди. Бир-икки қошиқ татиб кўрдик, лекин уни еб бўлмади. «Овқат нега совиб қолган, уни қачон тайёрлагансиз!», —деб қизиқсиниб сўрадик ошпаздан. «Бунақа қирқ даражали иссиқда одам ёниб кетай деяптику, сиз бўлсангиз овқат совиб қолибди дейсиз-а», —ўйлаб-нетиб ўтирмай жавоб қилди у. У шундай дер экан ҳатто биз томонга қиё ҳам боқмади. Шу ердан ўтиб кетаётган кассирдан шикоят ва таклифлар дафтарини сўрадик. «Шикоят дафтари зал мудирида, у шу атрофда юрибди»,— жавоб қилди у. Охир-оқибатда зал мудирининг якшанба куни дам олиши, демак хўрандалар арз-додини ҳеч кимга айтолмаслиги маълум бўлди».

Киров район ошхоналар тресті (директори Ҳ. Каримов) редакция илтимосига кўра ана шу сигнал бўйича текшириш ўтказган эди. Газета олган жавобда айтилишича, айбдорлар жазоланган, кафе раҳбарларига ўз қўл остидагиларнинг иши устидан назоратни бўшаштириб юборганликлари кўрсатилган эди. «Ташкилий бўлим бошлиғи Р. Арслоновга, трест бош технологи В. Суворовага овқат тайёрлаш технологияси, хизмат кўрсатиш маданияти ва санитария нормаларини бузувчиларни аниқлаш ҳамда уларни қаттиқ жазолаш топширилганлиги» ҳам маълум қилинган эди.

Бу ерда эски воқеа ҳақида батафсил гапириб ўтаётганимиз бежиз эмас. Гап шундаки, Киров район ошхоналар тресті раҳбарларининг жавоби кўзбўямачиликдан бошқа нарса эмас экан. «Анҳор»даги аҳвол яхшиланиши ўрнига янада ёмонлашибди. Бир ҳафта олдин биз бу ерда антиқа воқеага дуч келдик. Хўрандаларга куйиб кетган, ичи ғиж-ғиж пиёз сомса сотилаётган эди. Устига-устак овқат тайёрлаш технологияси қўпол равишда бузилган. Бундай маҳсулотни сотиш мумкин эмаслигига ошпазларнинг ўзлари ҳам иқрор бўлишди. Унда на мол ёғи, на зарур миқдордаги гўшт бор!

— Бу ердаги пазандаларнинг уқувсизлигига ҳайрон қоласан киши,— дейди қурувчи Наим Асимов.— Тўртта сомса сотиб олган эдим. Улардан иккитасини оғизга олиб бўлмайди. Сарфланган маҳсулотга тўланган пулга афсусланасан, киши. Умумий овқатланишдаги брак ҳам давлатга, ҳам одамларга қимматга тушаётганини наҳотки сезишмаса!?

Бунда сомсапазлар Ҳамид Довутов билан Ҳайриддин Ҳикматиллаевнинг «ҳиссаси» борлигини айтиб ўтиш керак. Ишга масъулиятсизлик, бепарволик оқибатида сомса чиқиндилар идишига ташлаб юборилияпти. Бу нонкўрлик эмасми?

Энди буфетга бир назар ташлайлик. Бу ерда Баҳодир Салимов деган шахс белни боғлаб хизматда эди. Кейин маълум бўлишича унинг бу ишга ҳеч қандай алоқаси йўқ экан. Демак чет киши савдо қилар эди! Бир шиша пиво прейскурантдан анча юқори нархда —60 тийиндан сотилаётгани-чи?! У харидорларга қўпол муомала қилар эди. Худди шу пайтда буфетчи Омон Тўлаганов қайдадир ҳузур қилиб чой ичаётган бўлса ажаб эмас. У шундай қулай йўлини топган чоғи: мабодо текшириш бўлиб қолса, пивони ўртоғим сотаётган эди, бехосдан янглишса янглишгандир-да, деган баҳонани рўкач қилмоқчи шекилли?

«Анҳор»га тегишли «ажойибхона»ларни томоша қилишда давом этамиз. Чойхонадамиз. Бу ерда ўн ёшлардаги чаққон бола ишлаяпти. Бир чойнак чой учун 3 тийин ўрнига 10 тийин олиши ҳам чаққон. Кези келганда барча идишлар дарз кетганлигини, худди улардан ўн йиллардан бери фойдаланилаётганга ўхшашини айтиб ўтиш керак. Бунинг устига чойнаклар етишмайди.

Шу пайт «Волга— ГАЗ—24» машинасидан кўкракни кериб тушган кафе директори Бахтиёр Умаров аввалига биз билан гаплашишни ўзига эп кўрмади. Хўрандалар билан адибади айтишиб ўтиришдан нима фойда, бир жаҳллари чиқади-да, кейин ўзларини босиб олишади, деб ўйлаган бўлса керак. Фақат ўзимизни таништирганимиздан кейингина ҳушёр тортиб, ишни «силлиқ» ҳал қилиш йўлларини қидира бошлади. Наҳотки, савдодаги айрим шахслар ҳамма нарса пулга сотилади деб ўйлашади?..

Сифат учун «2» баҳо

12-ОШХОНА (мудири И. Соипов) Октябрь колхоз бозори территориясида жойлашган. Гавжум жой, бу ерда хўрандалар ҳамиша кўп бўлади. Унинг полиз маҳсулотлари сотиладиган савдо расталари ёнидаги филиалида кундуз соат 1 да фақат лағмон бор эди. Фақат текширувчилар келганини сезиб қолишганидан кейин ошхонада серёғ шўрва пайдо бўлди.

— Лағмон ҳамири яхши пиширилмаган, —дейди хўранда М. Содиқов,— масаллиғи ҳам бемаза.

Ошхонанинг автостанция ёнидаги бошқа филиалидаги таомлар сифати ҳам паст. Палов технологияси қўпол равишда бузиб пиширилган: сабзиси кам, ёғ нормадан анча оз солинган, шу боисдан ош тагига олиб кетган, маза-матрасаси йўқ. Палов стол устида шундоқ қолиб кетяпти—одамларга манзур бўлмаяпти. 26 тийин ўрнига 30 тийин сотилаётган бефштекс ҳам тановул қилишга яроқсиз экан. Устига-устак уни куйдириб юборишяпти, шўр қилишяпти.

Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. «Октябрь» ресторанини олайлик. Унинг филиалидаги миллий таомлар сифатининг пастлиги ҳақида ҳар қанча гапирилса оз. Лағмон ва палов сифати хўрандаларни ранжитяпти. Улар ўз эътирозларини шикоят ва таклифлар дафтарида ёзиб қолдиришяпти, бироқ ҳеч қандай чора йўқ!

Савдода гўштнинг вақтинча танқислиги рост. Совет кишилари бу ҳол вақтинча эканлигини биладилар ва унга тўғри муносабатда бўлмоқдалар. Бироқ қаллоб ошпазлар бундан ҳам шахсий бойлик орттириш мақсадида фойдаланмоқдалар. Айрим овқатларга ҳатто қанақа гўшт маҳсулотлари солинганини билиш қийин. Ярим масаллиқлар магазинларида сотилаётган қийма ҳамиша истеъмолга яроқлими? Нега шундай бўлмоқда? Буларнинг барчаси маҳсулот сифати устидан етарли назорат йўқлигининг оқибатидир.

Ҳозир тўйлар мавсуми авжида. Ҳар қандай тантана гўштсиз ўтмайди. Айрим шахслар 100— 200 килограмм гўштга ҳам қаноат қилишмаяпти. Одамлар уни ҳар хил йўллар билан топишади. Бу ерда ҳам ошхоналар ва кафеларнинг қўли эгри ходимларига қинғир иш учун кенг йўл очилмоқда. Ҳар хил ҳиёнатларга ғов қўйиш учун ушбу масалани чуқурроқ ўйлаб кўриш пайти етмадимикан?

Хусусий йўл билан тайёрлаб сотилаётган овқатларни олайлик. Давлат савдосида гўшт танқислиги сезилаётган бир пайтда хусусий ошпазларда у доимо етарли миқдорда! Улар қандай қилиб бунинг уддасидан чиқишяпти. Ким уларни маҳсулотлар билан таъминлаяпти? Ҳеч шубҳасиз бунда ҳам умумий овқатланиш корхоналаридаги текин бойлик орттириш ишқибозларининг қўли бор. Фақат бу эгри қўлларни қирқадиган мард ва ҳалол қўллар керак!

БИЗ ушбу мақоланинг бошланишида қатор текширув органлари умумий овқатланиш корхоналарида мунтазам «нуқсон»ларни топаётганликларини эслатиб ўтган эдик. Шу фактлар асосида фикр юритсак, кўп ҳолларда хўрандаларнинг ҳақидан уриб қолиш ва алдаш асосан майда-чуйда— тийинлардан иборатлиги кўзга ташланади. Редакция почтаси ва ушбу рейд натижаларини анализ қилиш хизмат кўрсатишнинг ана шу соҳасида каттароқ найранглар ҳам содир бўлаётганини кўрсатади. Октябрь район ошхоналар тресті ва унинг собиқ директори Носир Низомов билан боғлиқ йирик жиноий операцияга узоқ вақт худди шундай соя ташлаб келингани эндиликда сир эмас. Бироқ бу найрангларнинг оқибати «вой» бўлишини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда! Афсуски, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи милиция полковниги М. Ҳошимовнинг чуқур мулоҳаза билан тайёрлаган справкасидан кўпгина саволларга жавоб топиш қийин бўлди. Умумий овқатланиш соҳасида совет савдоси қоидалари бузилишлари авжига чиқмоқда. Буларнинг ҳаммаси бундай суиистеъмол қилишларни таг-томири билан йўқ қилиш учун барча зарур чораларни кўраётган шаҳар партия ва совет ташкилотларини жиддий ташвишлантирмай иложи йўқ. Бизни ҳам бу муаммоларга жиддий ва партиявий кўз билан дадил боқишга ундаган куч ҳам аслида ана шудир. Афсуски шунга қарамай, умумий овқатланиш Бош бошқармасида (бошлиғи — республика савдо министрининг ўринбосари Р. Ю. Урозбоев) нисбатан осойишталик ва хавфли сокинлик ҳукм сурмоқда. Ана шундай осойишталик Давлат савдо инспекциясида (Тошкент шаҳар бош давлат савдо инспектори М. А. Ғафуров) ҳам ҳукм сураётир. Ошхонадаги қаллоблар учун эса худди шундай сокинлик керак, албатта. Наҳотки бу ерда сокинликни доимо осойишталик ва туганмас бойлик келтираверадиган қалқон деб ўйлашади?

Саид АҲМАД,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати.

ШУКРУЛЛО,
Ўзбекистон ССР халқ шоири.

Н. МАННОПОВ,
В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси йиғувчи-слесари, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

К. МАҲМУДОВ,
фалсафа фанлари кандидати, «Ўзбек таомлари» китобининг автори.

М. ЖЎРАЕВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси бўлинмасининг бошлиғи.

Я. ПЎЛАТОВ,
Тошкент шаҳар давлат Бош санитария врачи.

М. МУРОДОВ,
А. ХАТАМОВ,
«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» мухбирлари.

ФОТОАЙБНОМАЛАР

«Малика» ишлаб чиқариш бирлашмаси миллий таомлар ошхонасининг ошпаз-бригадири К. Жўрабоевнинг кайфияти бузилди: у текшириш пайтида жиддий нуқсонлар аниқланганидан норози —хўрандаларга бир кун олдин тайёрланган палов, қотган нон сотилган эди. Унинг ёнидаги суратда сўлиган сабзи тасвирланган. У аллақачон ишлатишга яроқсиз эди. Бироқ ана шу маҳсулотни ошхонага Октябрь район ошхоналар тресті базасидан олиб келишяпти. Бундай сабзидан энг уста пазанда ҳам кўнгилдаги таомни тайёрлай олмаслиги барчага аён.

Ушбу икки сурат «Анҳор»да олинган. Бу кафедаги ношуд ошпазлар истеъмолга яроқсиз нон ёпишган, бемаза овқат тайёрлашган. Овқатлар стол устида қолиб кетяпти. Қарангки, ишга бўлган бундай муносабат бу ерда одатдаги ҳодисага айланган, уларни ҳатто ажаблантирмайди ҳам!

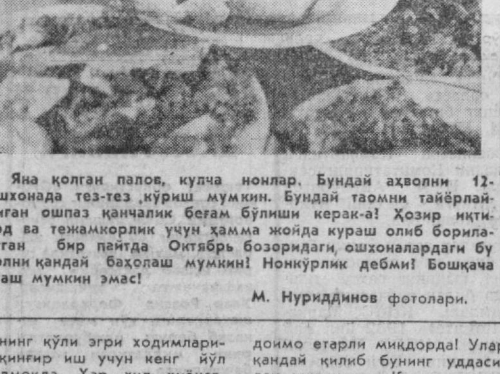

Яна қолган палов, кулча нонлар. Бундай аҳволни 12-ошхонада тез-тез кўриш мумкин. Бундай таомни тайёрлайдиган ошпаз қанчалик беғам бўлиши керак-а! Ҳозир иқтисод ва тежамкорлик учун ҳамма жойда кураш олиб борилаётган бир пайтда Октябрь бозоридаги ошхоналардаги бу ҳолни қандай баҳолаш мумкин! Нонкўрлик дебми! Бошқача аташ мумкин эмас!

М. Нуриддинов фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЧССР ВАГОНСОЗЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ПРАГА. Ческа-Липа шаҳридаги вагонсозлик заводининг коллективи янги маҳсулот ишлаб чиқара бошлади. Шу кунларда мамлакат темирйўлчиларига кўмир, темир рудаси ва тўкиладиган юклар ташиш учун дастлабки такомиллаштирилган вагонлар жўнатилди. Маҳсулот конструкциясидаги ўзгаришлар ҳар бир вагоннинг юк кўтариш қувватини 200 килограммга кўпайтириш имконини берди. Шу билан бирга завод мутахассислари маҳсулотга сарфланадиган металлни ҳам тежашга эришдилар.

Шу беш йилликда ЧССР пўлат магистралларида замонавий техникадан кенг фойдаланиш темир йўл орқали юк ташиш ҳажмини 7— 9 процент оширишга имкон беради. Транспорт қатновини тартибга солиб туриш учун компьютерлардан кенг фойдаланилади.

РЕАКЦИЯ КУЧАЙМОҚДА

ТОКИО. Японияниңг ҳукмрон доиралари очиқдан-очиқ сиёсий реакцияни кучайтириш, мамлакатни «буюк ҳарбий давлат»га айлантириш йўлига ўтдилар. Япония социалистик партияси Марказий ижроия комитетининг бош секретари Нобору Баба шундай хулосага келди.

Н. Баба «Сякайто» журналининг навбатдаги сонида мамлакатдаги сиёсий вазиятни таҳлил этиб, қуйидагиларни ёзади: Д. Судзуки ҳукумати икки йилдан сал кўпроқ вақт илгари ҳокимият тепасига келиши билан ҳукмрон либерал-демократик партияда Японияни милитарлаштиришни ёқлаб чиқаётган кучлар ғоят активлашди, реакциянинг ҳужуми кучайди.

Ҳозирги ҳукумат идора усулининг реакцион характери, деб таъкидлайди автор, «маъмурий ислоҳотлар» программасида жуда яққол намоён бўлди. Бу программа мамлакатнинг сиёсий ҳаётида ҳозирги тенденцияларга мувофиқ халқ оммасининг ҳаётий манфаатларига зарар етказган ҳолда Япониянинг ҳарбий қурилишини кучайтириш масалаларига катта эътибор беради.

Ҳозирги вақтда мамлакатдаги вазият 30-йиллардаги аҳволга кўп жиҳатдан ўхшайди: ишсизлик авж олмоқда, турмуш шароитлари оғирлашиб бораётганлиги сабабли аҳоли ғоят ташвишланмоқда, ўнг кучлар, ҳарбий доиралар тобора бош кўтармоқдалар. Мамлакатда демократик эркинликларни бостиришга уринмоқдалар.

Реакция ҳужум қилаётган шароитда, деб ёзади Н. Баба, реакциянинг хатарли режаларини барбод этиш, халқнинг турмуши ва ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, милитаризмнинг қайтадан тикланишига йўл қўймаслик учун миллатнинг соғлом кучларини жипслаштириш жуда муҳим вазифа бўлиб қолмоқда.

Учувчилар ёрдам беришди

СОФИЯ. Мамлакатнинг энг баланд тоғли округ маркази бўлган Смолянеда шаҳар электростанциясининг машина-ускуналари атиги уч ярим ой ичида ўрнатилди. Қурилиш-монтаж ишларида вертолётлар звеноси қатнашганлиги бу муваффақиятни таъминлади. Вертолётчилар бинокорларга ва баланд жойларга чиқиб ишлайдиган кишиларга катта ҳажмли узелларни ўрнатиш ва монтаж муддатларини анча қисқартиришда ёрдам бердилар. Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган вертолётлар билан таъминланган авиация звеноси коллективи электр линиясини қуриш, саноат объектлари ва кўприкларни барпо этиш чоғида бир қанча ишларни бажаришга ҳар куни кўмаклашмоқда. Вертолётчилар тоғли районлардаги темир йўлларни электрлаштиришда ҳам ғоят мададкор бўлмоқдалар.

Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида

ҚОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасининг раҳбарлари мамлакатда маорифни ривожлантиришга катта эътибор бермоқдалар. Бу йил АДРнинг турли районларида 44 та мактаб биноси қуриш ва яна 200 га яқин мактаб биносини кенгайтириш мўлжалланмоқда. Кейинги 16 ой мобайнида қурилган мактабларда 90 мингдан кўпроқ бола таълим олмоқда. Янги мактаб бинолари замонавий ўқув асбоб-ускуналари билан жиҳозланган, уларда кутубхоналар, лаборатория хоналари, ошхоналар бор. Кечқурунлари бу мактабларда саводсизликни тугатиш махсус курсларига қатнаётган ишчилар, деҳқонлар ва хизматчилар шуғулланадилар.

—Бизнинг мақсадимиз,— деди АДР маориф министри Ф. М. Ёқубихоним ТАСС мухбири билан суҳбатда, — мамлакатда саводсизликни имкони борича тезроқ тугатишдан иборат. Ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар ва ҳунармандлардан 632 мингдан кўпроқ киши бугунги кунда министрлигимиз ташкил қилган махсус курсларда ўқимоқда, мактаб ёшидаги болаларнинг мутлақ кўпчилиги мактабларга қатнамоқда. Ҳозир революцион Афғонистонда ана шу муҳим проблемани ҳал этиш учун барча шарт-шароитлар яратилган. Биз шу нарсага аминмизки, АДР партияси ва ҳукумати ўртага қўйган вазифалар бажарилади.

Афғонистоннинг шарқий районларида яшаётган пушту қабилаларининг тобора кўп қисми Афғонистон Халқ демократик партияси ва АДР ҳукуматининг сиёсатини қўллаб-қувватлаётганлигини изҳор этмоқда. Бахтар агентлигининг хабар беришича, Кунар вилоятининг маъмурий маркази бўлган Асадобод шаҳрида бир қанча пушту қабилалари оқсоқоллари ва бошлиқларининг йиғилиши бўлган. Шу йиғилиш қатнашчилари вилоятни ривожлантириш режаларини маъқуллаётганликларини изҳор этганлар ва аксилинқилобчиларга қарши курашда ўз қабилаларининг актив қатнашишга, ўз ватанини ва Апрель революцияси ғалабаларини ҳимоя қилиш учун отланишга тайёр эканлигини айтдилар.

* * *

ИСТАМБУЛ. Туркиядаги кўпгина йигитлар жуда кўп қалин пули тўлашга қурби етмаганлиги учун ўзлари севган қизларни ота-оналарининг уйидан ўғирлаб кетишга мажбур бўлмоқдалар. Анатолий агентлигининг хабар беришича, Қора денгиз соҳилидаги биргина Орду вилоятининг ўзидагина кейинги икки ой ичида йигирма икки қиз ўғирланган. Ўрта аср иллати бўлган қалин эса бу ерда 500 минг турк лирасидан ошиб кетади.

* * *

АММОН. Тель-Авивнинг Ливанга қарши агрессияси Исроил халқига янгидан-янги мушкулликлар келтирди. Шу йилнинг июлида— уруш ҳаракатларининг иккинчи ойида мамлакатда пулнинг қадрсизланиш даражаси ўртача йиллик пул қадрсизланишига айлантириб ҳисоблаганда 130 процентгача етди. Маълумки, Бегиннинг асосий сайлов олди ваъдаларидан бири экономикада тартиб ўрнатишдан ва пулнинг қадрсизланиш даражасини «икки белгили рақамгача» камайтиришдан иборат эди. Бироқ унинг қўшни араб мамлакатларига қарши босқинчилик сиёсати Исроил экономикасининг молиявий тушкунликка юз тутишини жадаллаштиради, холос.

* * *

ҚОҲИРА. Мисрда ҳар йилги нефть қазиб олиш 36,5 миллион тоннага етди. Бу эса қиймат ифодасида 2,7 миллион долларни ташкил этади. МАР нефть министри А. Аззиддин Ҳилол ана шу ҳақда хабар қилиб, нефть мамлакат валют тушумларининг асосий манбаига айланганлигини таъкидлади.

Ўз-ўз ўрганиб доно бўлур...

● Фазилат насл-насабда эмас, ақл ва гўзал хулқ-атвордадир.

● Самимий дўстнинг таёғи аччиқ бўлса ҳам, натижаси жуда ширин бўлади.

● Маишатда бирор нарсанинг камчил бўлиши бало эмас, орзу-ҳаваслар балодир.

● Тўғрилик, очиқ юз, ширин сўзлик, ҳалол меҳнат ва оилани муҳтожликда қолдирмаслик — саодатмандлик нишонасидир.

● Гўзал тарбия инсонга шон-шараф бағишлайди. Тарбиясиз инсон шараф ва камолатдан маҳрумдир. Фарзандларини гўзал тарбиялаб уларни жамиятнинг фойдали аъзоси этиб вояга етиштириш ҳар бир ота-онанинг муқаддас вазифасидир.

● Алишер Навоий айтади:
Инсонга эрур камол матлуб
андин дахи дарду ҳол матлуб.

● Қадимги араб донишмандларидан Муҳйиддин Арабий айтади:

— Мен одамларни ўзимга душман қиладиган иш ва сўзлардан ўзимни сақладим, шунинг учун ҳеч бир душманим йўқдир.

● Шайх Саъдий айтади:

— Сен ўз отангга нисбатан нима яхшилик қилдингки, шундай яхшиликни ўғлингдан кутасан, яъни отангга қандай муомала қилган бўлсанг, кейин ўғлинг ҳам сенга шундай муомалада бўлади.

● Шайх Саъдийнинг фикрларини ёқловчи ва қувватловчи бир ҳикоят:

— Бир йигит тепалик жойда қўлига калтак олиб ўз отасини урар эди. Буни кўрган халқ ғазабланиб йигитни урмоқчи бўлди. Калтак еб турган ота фарёд қилиб халққа:

— Ўғлимга тегманг, у ўз отасини уришга ҳақли, чунки мен мана шу жойда ўз отамни калтаклаган эдим, энди мени ўз ўғлим калтаклаяпти,— деди.

Байт:
Ота-она ҳурматин ҳар кимса келтирса бажо,
Бахту иқбол ул одамнинг ёри бўлғай доимо.

● Озарбайжон олими Аҳмад Камол айтади:

Ҳикоят: — Қадим замондаги шаҳарларнинг бирида икки араб қўшни яшарди. Буларнинг бириси бой, иккинчиси камбағал эди. Бой араб зўравонлик қилиб камбағал арабнинг уйини ва хурмо боғчасини тортиб олди. Камбағал араб шаҳар бошлиғи ҳузурига бориб, унга бойдан шикоят қилди, бўлган воқеани бирма-бир сўзлади, яхши текшириб, инсоф ва адолатга риоя этиб, ҳукм чиқаришини ўтинди. Шаҳар бошлиғи адолатпарвар бир зот эди. Камбағал арабга тасалли бериб жўнатди ва дарҳол бой арабни чақиртирди, бой араб шаҳар бошлиғининг нима учун чақиртирганини сезди. Дарҳол бир халтанинг ичига юзта олтинни солиб шаҳар бошлиғи ҳузурига кирди. Бошлиқ камбағал арабнинг шикоятини баён этиб, бир камбағал бечорага шундай зулмни раво кўргани билан уни айблади.

Бой араб бошлиққа таъзим қилиб:

— Сизга мендан шикоят қилган араб қўшнимдир. У ҳаёсиз қўшним ёлғон сўзларни айтиб, ҳар кимга мендан шикоят қилиб юради. Унинг қўлида бўлган уй билан хурмо боғчаси уники эмас, менинг отамдан қолган мулкимдир. Ўз мерос мулкларимни қўлимга олсам айб иш қилган бўламанми? Сўзимнинг тўғрилигига мана икки гувоҳ кўрсата оламан, — деб юзта олтин пул солинган халтачани бошлиқ олдига қўйди.

Шаҳар бошлиғи халтага қараб ғазабланиб, бойга:

— Сенинг иккита гувоҳинг бор бўлса, у камбағалнинг юзта гувоҳи бордир. Мен масалани яхшилаб текширдим, маҳаллангиздаги ҳамма одамлардан суриштирдим. Маҳаллангиз халқи уй билан хурмо боғчаси у бечора камбағалники эканига гувоҳлик бердилар. Уй билан боғча ҳақидаги даъвонгни тўғри деб билсанг нега менга пора келтирдинг: бу ярамас ишинг ҳам сенинг ёлғончи ва муттаҳам эканингни билдиради,— деб муттаҳам бойни қамашга, уй ва боғчани камбағал арабга қайтариб беришга ҳукм қилди.

Байт:
Ҳар одамнинг таъбида гавҳар шуноси бўлмаса,
Қадру қиммат билмаса, қиммат баҳони истамас.

● Жалолуддин Румий айтади:

— Гўзал ёки ярамас хулқ-атворга эга бўлганлар дунёда икки хил дарёга ўхшайдилар. Бу икки дарёдан бирисининг суви жуда ширин ва фойдали сувдир, иккинчи дарёнинг суви эса, қора рангли бўлиб, илон заҳри, оғуси кабидир. Бу заҳарли дарё сувидан ичганлар ярамас феъл-атворга эга бўлиб, фалокат ва ҳалокатга дучор бўладилар.

● **Ҳикоят:** Бир кун қурбақа тошбақага:

— Сенга кўп ачинаман, чунки уйингни доимо ўзинг билан олиб юрасан, шу оғир нарсани кўтариб юриш сенга қийин эмасми? — деди

Тошбақа унга:

— Керакли, фойдали юк енгил бўлади, — деб жавоб берди.

● Машҳур олимлардан Яқуб Чархий айтади:

— Ахлоқсиз, тарбиясиз одамлар билан кўп суҳбатлашма. Уларнинг суҳбати сенинг пок қалбингни ифлос қилади. Кўрмайсанми, қуёш шундай буюк бўлса ҳам озгина булут унинг юзини беркитиб, нур сочишдан уни маҳрум қилади.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

• *Фан ва техника янгиликлари*

ДЕҲҚОНЛАРГА ҲАМ... КОСМОНАВТЛАРГА ҲАМ ЯРАЙВЕРАДИ

Самарқанд Давлат университети ноорганик химия кафедрасининг мудири Т. Ҳамроқулов яратган прибор деҳқонларга ҳам, космонавтларга ҳам баб-баравар асқотаверади. У ҳаводаги газ таркиби ва миқдорини бир неча секундда ғоятда аниқ белгилаб берадиган электрохимик газ анализаторидир. У ёпиқ зоологик фазодаги газ муҳитини контроль қилишда ишлатилади.

Бир пачка сигаретадек ихчам датчик электрон-ҳисоб машинасининг ёрдами билан космонавтлар ва ғаввосларнинг скафандрларидаги белгиланган ҳаво режимини ушлаб тура олади, озиқ-овқат саноати корхоналаридаги ёпиқ чонларда бўлаётган ачиш жараёнини кузатиб боради, теплица ва сабзавот омборларидаги ҳаво таркибида бўладиган тегишли газ миқдорини ростлаб туради, паррандачилик фабрикалари ва чорвачилик комплексларида карбонат ангидрид гази йиғилишини назорат этади. Янги прибор чорва ва парранда маҳсулдорлиги кўпайишига, сабзавот ва цитрус мева ҳосилдорлигини ошишига, уларни асраш муддатларини узайтиришга ёрдам беради.

Газ анализатор оригинал принципда тузилган бўлиб, уни ишлаб чиққанлиги учун автор фан доктори даражасига, химикларнинг Бутуниттифоқ илмий жамияти иккинчи мукофотига сазовор бўлди. Янги прибор одатдаги датчикларга ўхшамай, автомат режимда 600 соат бетўхтов ишлашга мўлжалланган. Мавжуд стационар газ анализаторлар анча катта. Ҳаво намунасини тадқиқ этиш учун лабораторияга келтиришга тўғри келарди. Энди бунга зарурат қолмайди: янги датчик тўғридан-тўғри газ муҳитида ишлайверади.

Яна бир фазилати шуки, газ анализаторининг ҳамма деталларини штамплаш методи билан ясайвериш мумкин.

Л. ТОКАРЕВ,
(ЎзТАГ мухбири).

«Саҳий ёз неъматлари». В. Казанцев фотоси, (ЎзТАГ).

ШАНБА ОҚШОМИ

● ҲИКМАТ — БИР ҲОВУЧ ОЛТИН ● ДАВР НАФАСИ ● АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА ● РАССОМ ТАБАССУМИ.

ҚУДА ЧАҚИРИҚ

(МИНИАТЮРА)

Ҳамма ғалва бошни иккита қилишдан бошланди. Ўзим-ку, уйланмоқчи эмасдим-а, шу энам билан аммам қўймади-да. Бир ёғи ёлғиз ўғилман, энам иккаламиз, унга дастёр ҳам керак. Шундай қилиб, аммам топган бир «жонон»га шартта уйланиб олдим. Уйланмасдиму, аммам ҳолжонимга қўймади:

— Ҳай болам, нонтепкилик қилма. Келиннинг тўққизта акаси бор экан. Худо ярлақагани шу-да. Кўпчилик бир тишламдан берса тўйдиради...

Шу денг, икки-уч ой жаннатга тушгандек оғзим қулоғимда юргандим, аммам ҳовлиқиб келиб қолди:

— Қуда чақириқ қилмайсанми, болам, уят бўб кетди-ку. Акалари шунақаям кўрманалар олиб келишадики, нақ уйинг тўлиб қолади. Сен ниҳояти келиннинг дадасига пальто, акаларига биттадан тўн кийдирасан, холос.

Энам билан роса бошимиз қотди. Бир-иккита тақинчоқларини сотиб қўй, пальто, учта тўнга пул тўпладик, олтита тўнга қарз кўтардим.

Хайр, бир амаллаб «қуда чақириқ»ни ҳам ўтказдик. Ҳамма кетди-ю, аммам ётиб қолди. У айтганидек, келиннинг акалари яп-янги, катта-кичик қутиларда бир талай совға-кўрмана олиб келишганди.

— Қани, бир чеккадан очбоқ, нималар олиб келишибди. Кўрдингми, аммагинангнинг гапини олсанг кам бўлмайсан...

Қутиларни оча бошладик: чоғроқ эски телевизор, титилиб кетган вилкасини токка қўйсам ишламади. Бошқаларидан эски самовар, бузуқ вентилятор, занглаган ховонча, ямалган этик, керосин банка, кўмир билан қиздириладиган шалоқ дазмол, банди синиқ ошпичоқ ва ҳоказолар.

Келинга қарасам, қизариб, энам хўмрайиб, аммам бўзрайиб турибди. Кўрманаларга эсдалик ёзувлар ҳам қўшиб ўрашган экан. Мен кулгидан зўрға ўзимни тутиб, ўша қоғозларни ўқий бошладим: «Раҳматлик бувимизнинг қўллари теккан ховонча, табаррук»... «Ер чопганда гумбурлатиб кийинг ушбу этикни, куёв бола». «Бобомиз шу самовар чойини мақтаб ичардилар, эсдалик»...

Аммам ортиқ чидолмай, портлади:

— Қурумсоқлар! — кейин мени юпата бошлади. —Кс болам, хафа бўлма, ёш нарса, йигит моли ерда дейдилар, бирин-сирин янгилаб оларсан.

— Ҳа, ҳаммасини янгилаб оламан-ку, лекин сизнинг каллангизни ҳам янгилаш керак, аммажон.

Айниддин ЗАЙНИДДИНОВ.

ШАҲРИМИЗНИНГ БИРИНЧИ ТРОЛЛЕЙБУСИ ҲАҚИДА

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллиги (1947 йил) арафасида Тошкент шаҳри аҳолиси ажойиб янгиликнинг гувоҳи бўлди: тошкентликларни ҳайратда қолдириб шаҳар кўчаларида троллейбуслар ҳаракат қила бошлади. Трамвайдан ўлароқ, бутунлай металлдан (40-йилларда трамвайнинг аксарият қисми ёғочдан ишланарди) ишланган ҳамда темир изсиз ҳаракат қиладиган электр транспорти системаси бу янги турининг шаҳар ҳаётига кириб келиши аҳоли учун катта бир воқеага айланганди.

Пойтахтда троллейбус линиясини қуриш ҳақидаги қарор 1947 йилда Тошкент шаҳар Советида тасдиқланиб, бу ишга 8 миллион сўм маблағ ажратилди. Қурилиш иши қизғин суръатда бошланди. Бунда «Ташкенткабель» заводи ва трамвай депоси коллективи айниқса, жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилишди. Ўша йили вокзалдан Эски Жўвагача бўлган масофада 1-маршрут очилди. Бу маршрут бўйлаб 6 та троллейбус қатнай бошлади.

Ўшанда кадрлар масаласи осонликча ҳал бўлмаганди. Кадрлар тайёрлайдиган махсус курслар йўқ эди. Собиқ трамвайчилар А. Скачко, Р. Рушай Москвадаги махсус курсни тамомлаб келишди. Троллейбуснинг бу пионер ҳайдовчилари биратўла инструкторлик вазифасини ҳам бажаришди: дастлабки ойда улар 9 ҳайдовчи тайёрлашди. 1948 йилда троллейбуслар сони 40 тага кўпайди. Йилнинг охирига келиб эса маршрутлар сони учтага етди. 1949 йилда маршрутлар сони яна иккитага кўпайди ва шу йили 1-троллейбус депоси қуриб ишга туширилди. Ўша йили троллейбус хизматчилари 17 миллион 50 минг, яъни ўтган йилга нисбатан 9 миллион 284 минг кўп йўловчига хизмат кўрсатди. Бу рақамлар шаҳарда электр транспорти системасининг янги тури жадаллик билан тараққий этаётганидан далолат беради.

50-йилларга келиб эса Тўқимачилик комбинатининг ишчилари шаҳарчаси ва Эски Жўва билан боғлайдиган навбатдаги янги маршрутлар очилди. Йиллар ўтиши билан троллейбус линиялари аста-секинлик билан шаҳарнинг барча районларини қамраб ола бошлади.

Шу тариқа тўртинчи беш йилликнинг муҳим қурилиши сифатида юзага келган шаҳар электр транспорти системасининг бу тури бугунги кунда ўзининг 35 йиллик тарихига эга. Илк кезларда унинг линияси атиги 20 километрни ташкил этарди. Эндиликда трамвай линияси билан қўшиб ҳисоблаганда 446 минг километрни ташкил қилади.

Бугунги кунда Саратов областидаги Урицкий номли завод коллективи техник жиҳатдан янада мукаммаллашган ЗИУ—9 маркали, яъни троллейбуснинг учинчи авлодини кўплаб етказиб бермоқда. 21 маршрут бўйлаб ҳаракат қилаётган 280 машинанинг катта қисми сўнгги авлодга мансубдир.

И. САЛОМОВ,
Тошкент шаҳар Давлат архивининг ходими.

• *Ҳар тўғрида*

АЙИҚ ҚУТҚАРИЛДИ

Красноярск (Шарқий Сибирь) яқинидаги ўрмондан мева териб қайтаётган кишилар йўл ёқасида бесарамжон бўлаётган айиқни кўриб қолдилар. Унинг бошига катта сут битони кийилиб қолган эди. Кўринишича, маймоқ оёқнинг қизиқувчанлиги ёки тамадди қилгиси келганлиги панд берган. Ўткинчилар кўплашиб битонни тортиб олдилар ва шу заҳоти машинага яшириндилар. Бироқ айиқ ўз халоскорларини таъқиб қилишни хаёлига келтирмади. Ёруғдан хиралашган кўзларини очолмай, орқа панжаларида бир дақиқа тургач, ўрмон ичига ғойиб бўлди.

ҚУРБАҚАЛАР ОҚИМИ

Брест областидаги Бережно қишлоғида яшовчилар ўтган ёз кунларининг бирида бўлиб ўтган қизиқ ҳодиса ҳақида ҳикоя қиладилар. Кунларнинг бирида қишлоққа кириш йўлини қурбақалар ҳаракати тўсиб қўйди. Улар йигирма метрлик кенгликка ёйилган ҳолда ёппасига юриб борардилар. Уларнинг оқими ўрмон чеккасидан тортиб, пайкал ва йўлларни босиб ўтиб уфққача чўзилган эди. Натижада автомобиллар айланма йўл орқали юришга мажбур бўлдилар. Миграцияга — емиш излаш ёки Горинь дарёси теварагидан кўпайиш учун қулай шароит излаш ҳам бўлиши мумкин. Бироқ бу ўринда қурбақаларнинг оммавий суратда кўчиб ўтиши қуёш активлигининг юқори бўлиши билан ҳам боғлиқ бўлиши истисно эмас.

Ф. ОРИПОВ
тайёрлаган.

Гўзал Самарқанднинг тарихий обидалари узун кўзидаги лаъл каби ярқираб, яшариб бормоқда.

СУРАТДА: Бибихоним архитектура ёдгорлигида дастлабки таъмирлаш ишлари олиб борилди. Бу ажойиб иншоот ўрта аср меъморларининг қўллари гул, дид-зеҳнлари ниҳоятда ўткирлигидан далолат бериб турибди.

М. Нуриддинов фотоси.

КЕЛИНГ, БИР КУЛИШАЙЛИК

ҚАТРА ХАНДАЛАР

● Вокзал яқинидаги ресторанда хўрандалардан бири официантдан сўради:

— Сиз нима учун косаларга овқатни кам сузасиз?

— Йўловчилар овқат еяман деб поездларидан кеч қолмасликлари учун кам суздираман.

● — Уйланганингга неча ой бўлди?

— Йигирма ой!

— Бу қанақаси? Ойнинг ўзи фақат ўн иккита-ку?!

● — Сен ўқишга таниш орқали кирдингми?

— Йўқ, тоғамнинг ёрдами билан кирдим!

● — Дадажониси, туғилган кунимга олишимиз керак бўлган буюмларнинг рўйхатини тузгандим, ўқиб берайми?

— Рўйхатни ўқишдан олдин юракни бардам қиладиган дориларни келтир!

● Бўлим мудири қўли остида ишлаётган аёлга деди:

— Дугонангиз боягина телефон қилиб, сизнинг касал бўлганингизни ва бугун ишга келолмаслигингизни айтди.

— Вой эси йўғ-эй. Мен унга эртага телефон қилгин деб айтгандим. Шошмай турсин, у ҳам илтимос қилганида мен ҳам боплайман.

● — Сиз динга ишонасизми? Унга ишонадиганларга муносабатингиз қандай!

— Динга ишонмайман. Унга ишонадиганлардан худо сақласин!

● **Прокурор:** — Мен порахўрга беш йил беришларини талаб қиламан.

Порахўр: — Бунингиз кам. Яна озроқ қўшинг!

М. САФАРОВ
таржимаси.

ТЎРТ ЭГИЗАК

ВОЛОГДА. Волгогдадаги Лаврово посёлкасида истиқомат қилувчи Лигиналар оиласи бир варакайига тўрт кишига кўпайди. Қишлоқ клубининг киномеханиги 34 ёшли Светлана Александровна ва ўрмон саноати хўжалиги ходими Николай Иванович оиласида эгизаклар: битта ўғил ва уч қиз туғилди. Энди бу оила 8 фарзандли бўлди.

Врачлар уч эгизак бўлади, Светлана Александровна туғишда қийналади, деб ўйлардилар. Шунинг учун уни самолётда Вологдага юборишди. Бу ерда тажрибали мутахассислар назорати остида ҳаммаси муваффақиятли ўтди. Биринчи бўлиб ўғил бола дунёга келди — унинг оғирлиги 2 килограмм 600 грамм. Қизчаларнинг энг кичиги эса 1 килограмму 900 грамм туғилди.

Эгизаклар соғ-саломат. Улар махсус медицина назорати остига олинган.

• *Дам олиш соатида*

«ҲАРФЛАРНИ ЖОЙЛАШТИРИНГ» ТОПШИРИҒИ

Азиз оқшомхон! Ватанимизда шу кунларда нон маҳсулотларини исроф қилмаслик, уни асраб-авайлаш ҳақида мулоҳазалар айтилмоқда. Ушбу топшириқдаги сонлар ўрнига пастдаги ҳарфларни тўғри жойлаштириб чиқсангиз, нон тўғрисидаги кундалик шиорлардан бирини ўқийсиз.

Тузувчи: **Шоира ҒАФУРОВА.**

21 АВГУСТДАГИ «С» ЧАЙНВОРДИНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

1. Синтаксис. 2. Сантус. 3. Сеанс. 4. Снейдерс. 5. Статус. 6. Самос. 7. Сервантес. 8. Скуодас. 9. Сфинкс. 10. Сириус. 11. Сикейрос. 12. Силос. 13. Соллюкс. 14. Секанс. 15. Сьенфуэгос. 16. Сибелиус.

ОНА ТИЛИМИЗ — ТУГАНМАС ХАЗИНА

СЎЗ ТАГИДА СЎЗ БОР

Зардоли — форс-тожикча бўлиб, олу (мева номи) сўзига зард (тилла ранг) қўшилиб, бир хил мевадан ўрикни ажратиш учун сариқ олу деб юритилган. Абу Райҳон Беруний «Сайдана» асарида олхўри билан ўрикни форсчада бир-биридан фарқлаш учун бирини сийоҳолу (қора олу, бизнингча — олхўри), иккинчисини зардолу (сариқ олу, бизнингча ўрик) деб юритишади, дейди. Аммо ҳозирги замон тожик ва форс тилларида ҳамда Ўзбекистоннинг айрим маҳаллий ерларида олхўрини олу деб юритиш расм бўлган.

Олволи — форс-тожикча олу-болу ёки олболу бўлиб, Ўзбекистоннинг айрим областларида, қишлоқ районларида олволи шаклида талаффуз этилади ва Тошкент шевасидаги олча тушунилади. Олволи аслида форс-тожикча олу (бизнингча — олхўри) сўзига болу қўшилиб ҳосил бўлган олуболунинг ўзбекчалашган шаклидир.

Олхўри — форс-тожикча олу сўзига форс-тожикча хўр (озиқ, ейиладиган) сўзи қўшилишидан ҳосил бўлган ва ўзбек тили мулкига айланиб кетган.

Олча — форс-тожикча олу сўзига — ча аффикси қўшилишидан ҳосил бўлган. Тожиклар олуча деганда жарликларда, тоғларда ўсадиган олчани, яъни ўзбекчадаги тоғолчани тушунадилар. Тошкентда олча деганда тожикча олволи, русча вишня тушунилади. Абу Райҳон Беруний фикрича, унинг замонасида олуча деб ҳозирги ўзбекчадаги тоғолча тушунилган. Ушбу дарахтга берган тасвири ҳам унинг тоғолча эканлигини тасдиқлайди: унча катта бўлмайдиган, шохлари меваси кўплигидан эгилиб турадиган, сариқ, сариқ-қизғиш, нордон мева данаги яссироқдир.

Ақиқ — ранги қип-қизил қимматбаҳо минералдир, бу сўзнинг келиб чиқиши арабча. Яман ақиқи ўзининг тиниқ қизил ранги билан қадим замонда довруғ таратган. Абу Райҳон Беруний, тиббиётда ақиқ бурундан қон оқишини, шунингдек, умуман ҳар қандай органдан қон кетишини тўхтатишда фойда қилади, дейди.

Райҳон — (русча базилиқ), арабча райҳа — ҳидламоқ сўзидан келиб чиққан бўлиб, шу хил хушбўй бир қатор ўсимликларнинг умумий номидир. Абу Райҳон Берунийнинг айтишича, унинг яна бир бошқа арабча номи ҳааназа, яъни «мана мен» деб аталган. Бу билан ўсимлик ердан униб чиққач, гўё «мана мен» деб ўзидан дарак берар эмиш.

Ҳанзал — бу сўз арабча бўлиб, тарвузнинг аччиқ навини билдиради. Унинг учинчи номи Абу Жаҳл тарвузидир. Бобир ўзининг «Бобирнома» асарида «Даврон Муҳаммад ҳамзални кўрган эмас эди» деб ҳанзални тилга олади. Уни Абу Али ибн Сино тиббиётда кўп касалликларда қўллаган.

Панжангушт — бу сўз форсча бўлиб, бутасимон-дарахт ўсимлик номи. Бу сўз «беш бармоқ» демакдир. Абу Али ибн Сино ва Абу Райҳон Беруний асарларида арабчалашган фанжангушт шаклида келтирилган.

А. ҚОСИМОВ,
«Медицина» нашриёти муҳаррири.

Изоҳнинг ҳожати йўқ.

— Меливой, меҳмон кутмоқчимисиз?

— Йўқ, слесарь чақиртирган эдим...

Сўзсиз сурат.

А. Ҳакимов расмлари.

СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

С. АЗИЗОВ: Совет Армияси сафидан қайтиб келиб ишлаётган шахсларга иш жойидан қанча ишлагач, меҳнат отпускаси берилади?

Жавоб: Собиқ ҳарбий хизматчиларга, шу жумладан армия хизмати тугагандан сўнг ўзи аввал ишлаган корхона, муассаса ва ташкилотига ишлашга қайтиб келган шахсларга ҳам умумий асосларда, яъни иш бошлаган дастлабки йилининг 11 ойи ўтганидан кейин отпускалар берилади. Бундан кейинги йилларда эса отпускалар графиги бўйича уларга отпуска берилади. Лекин, уюштирилган набор бўйича (меҳнат шартномалари тузиш пайтида ва комсомол ташкилотларининг йўлланмаси билан) ишга юборилган ҳарбий хизматчилар бундан мустаснодирлар.

* * *

Ж. МАННОНОВ: Менга олий ўқув юртларида тузиладиган докторантуранинг муддати ҳақида, докторантурага олинган илмий ходимларга қанча муддатга отпуска берилиши ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Докторантура — фан кандидати илмий даражасига эга бўлган (45 ёшдан катта бўлмаган) ўқитувчиларнинг докторлик диссертациясини туғаллаши ва ҳимоя қилиши учун олий ўқув юртларида тузилади. Докторантура муддати 2 йилгача қилиб белгиланган. Одатда докторантурага ўтиш учун ўқитувчилар катта илмий ходим (доцент ёки профессор унвони бўлган фан кандидатлари) ёки кичик илмий ходим (илмий даражаси бўлмаган фан кандидатлари) лавозимига ўтказилади. Докторантурага олиш учун муҳим халқ хўжалик масалалари ёки назарий масалалар бўйича илмий тадқиқотларда жиддий натижаларга эришилган бўлиб, улар белгиланган муддат (2 йил) ичида докторлик диссертацияси тарзида расмийлаштирилиши мумкин бўлиши шарт.

Диссертация устида ишлашнинг бир йили ўтгач, илмий ходим олий ўқув юрти советига қилган иши тўғрисида ҳисобот беришга мажбур, унинг шу иши натижасига қараб докторантура муддатини яна бир йилга узайтириш ёки уни ўқитувчилик ишига қайтариш масаласи ҳал этилади.

Докторантурага олинган илмий ходимлар ҳар йили 24 иш куни баробарида отпускадан фойдаланадилар; илмий ходим вазифасидаги иш даврида уларга ўриндошлик йўли билан бирон бир иш қилишга рухсат этилмайди.

* * *

Б. СОДИҚОВ: Касбим — оддий шофёрлик. Ҳамкасбим билан узоқ рейсларда автомобиль бошқарамиз. Шу боисдан мени бир масала қизиқтиради: маълумки, автобус бошқарган шофёрларга ҳам мукофотлар бериб борилади. Шундай ҳолларда бизга яхши ишимиз учун қай тарзда мукофот берилиши керак? Бундай мукофот икки кишигами ёки бир кишига бериладими? Шу ҳақда билмоқчи эдим.

Жавоб: Чиндан ҳам узоқ рейсларга қатнайдиган машинани 2—3 шофёр бошқарадиган жойларда шундай савол туғилиши табиий бир ҳолдир. Бундай масалаларни одатда шофёрлар меҳнат қиладиган автомобиль транспорти корхонасининг маъмурияти маҳаллий касаба союз комитети билан биргаликда ҳал қилади. Агар икки киши узоқ рейсда битта машинани бошқараётган бўлса, шу рейсда аъло ишлаганлиги учун мукофот шофёрларнинг иккаласига ҳам бир хил миқдорда тўланиши керак!

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

Ҳафталик программа

30 АВГУСТ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Чарм тўп» клубининг соврини учун. 10.25 Болалар учун фильм. «Анютанинг йўли». 11.50 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». Кинопрограмма: «Раҳбар —бу демак...». «Лайлак ким томонга учиб келади...», «Тошлар устидаги дала». 16.10 Болалар учун фильм. «Электрониканинг саргузаштлари». 1-серия. «Қочиш». 17.20 «Оналар мактаби». 17.50 «Қутб вахтасининг штурмани» Совет Иттифоқи Қаҳрамони И. Т. Спирин ҳақида телевизион очерк.

18.05 «Стадион ҳамма учун». 18.35 Янги ўқув йилининг бошланишига. СССР Маориф министри М. А. Прокофьев билан суҳбат. 19.10 «Ёзувчи ҳозирги даврда». Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати Чингиз Айтматов сўзи. 19.20 Футбол шарҳи. 19.40 «Партия планлари — халқ планлари». «Сибирь ери». Тюмень областида уй-жой қурилиши тўғрисида. Кўрсатувда СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ленин мукофотининг лауреати И. И. Нестеров иштирок этади. 20.10 У. Теккерей. «Мағрурлик бозори». СССР Иттифоқи Давлат академик Малий театрининг фильм-спектакли. 21.30 «Время». 22.05 «Мағрурлик бозори» фильм-спектаклининг давоми. 23.30 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Қўшимча саволлар». Бадиий фильм. 10.30 «Қаватлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 10.55 «Рус тили». 11.25 Бутунроссия конкурсининг лауреати Ю. Евтушенко чалади (гусли). 11.45 Сув ости спорти бўйича жаҳон чемпионати. «Олимпийский» спорт комплексидан олиб кўрсатилади. 12.15 «Будильник». 12.45 Болалар учун фильм. «Чўкиб кетган шаҳарни изловчилар». 13.55 «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув программаси. 14.40 «Бор экан, йўқ экан...». Ёзувчи В. Шкловский хотиралари. Телевизион фильм. 1 ва 2-сериялар. 16.30 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Владимирдаги учрашувлар». Телевизион очерк. 19.15 Э. Рятс. Торли оркестр ижроси учун концерт. 19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 «Бугун ва эртага». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қуёш нури», «Прикандел эртаклари». «Қўғирчоқ фильмлар». 18.45 Болалар учун. «Хайр, боғча, жон боғча!». 19.15 «Янги ўқув йилингиз билан». Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри С. П. Пўлатов сўзи. 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Халқ жасорати саҳифалари» (рус). 20.30 «Ахборот». 20.50 Муножат Йўлчиева концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми олдидан. «Изланиш давом этмоқда». 23.20 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Мен шу ерда тўхтайман». Телевизион бадиий фильм. 19.00 Мактаб ўқувчилари учун «Ўқувчилар бригадасида». 19.30 «Асос». Ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Иван Франко». Телевизион ҳужжатли фильм (рус). 21.10 «Ёз қишдан бошланади». Ҳужжатли фильм. 21.30 МТ. II.

31 АВГУСТ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «У. Теккерей. «Мағрурлик бозори». ССР Иттифоқи Давлат академик Малий театрининг фильм-спектакли. 12.25 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «Рус шимолида». «Илмий-оммабоп фильм. 15.20 «Маяковский — рассом». 16.05 Болалар учун фильм. «Электрониканинг саргузаштлари». 2-серия. —«6-«Б» сири» ва 3-серия— «Кучук етаклаган бола».

18.15 «Тинчлик учун курашда меҳнаткашларнинг бирдамлиги». 18.45 Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. СССР-II—Япония терма командалари. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари!. Белгород витамин комбинатининг иш тажрибаси ҳақида. 19.45 «Экранда — кинокомедия». «Йўлбарс ўргатувчи». 21.30 «Время». 22.05 «Катталар учун контроль иш». 6-кўрсатув. 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 От спорти бўйича халқаро мусобақалар. Марказий ипподромдан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Москва пионер ва ўқувчилар саройи Локтев номли ашула ва рақс ансамблининг концерти. 9.50 «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилади. 10.20 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси рус қўшиқлари хори О. Ковалева қўшиқларини ижро этади. 10.55 Француз тили. 11.25 Болалар учун фильм. «Ҳарбий сир». 12.50 «Фан оламида». 13.20 «Сен қонунни биласанми?». Хатларга жавоб. 14.05 «Таниш оҳанглар». Концерт. 14.50 «Ота-оналар, Сизлар учун». 15.20 «Сухановода ёз». Кинолавҳа. 15.50 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». Русь музейида СССР халқ рассоми Б. С. Угаров асарлари кўргазмаси. 19.15 И. С. Бах асарларини халқаро конкурслар лауреати А. Гаврилов ҳамда Ю. Николаевский раҳбарлигидаги камер ансамбли чалади. 20.00 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Халқ оҳанглари». 21.00 «Спорт ҳафталиги». 21.30 «Время». 20.05 «Бугун ва эртага». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Мўъжиза қовоқ». Қўғирчоқ фильм. 12.00 «Халқ фаровонлиги учун». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси.

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 «Сеҳрли най». Болалар учун фильм-концерт премьераси. («Ўзбектелефильм»). 18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Салом, мактаб!». 18.45 «Ўқитувчи». СССР Олий Советининг депутати, ўқитувчи М. С. Самадова ҳақида очерк (рус). 19.15 «Янги ўқув йилингиз билан». Ўзбекистон ССР Маориф министри С. Ш. Шермуҳамедов сўзи 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Шеърият билан учрашув». 20.30 «Ахборот». 20.50 Камер куйларидан концерт. Ўзбек Давлат филармониясининг квартети ижро этади. 21.30 Москва. «Время» 22.05 «Инсон ва замин». Қишлоқ меҳнаткашлари учун кўрсатув ва концерт. 22.30 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Ойнинг ўттиз иккинчи куни». Телевизион фильм. 18.40 «Беш йиллик пешқадамлари» (рус). 19.10 Реклама. 19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80 йиллар комсомоллари». 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Ер ва одамлар». СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган кинопрограмма. 21.30 МТ II.

1 СЕНТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Йўлбарс ўргатувчи». Бадиий фильм. 11.25 «Киносаёҳатчилар клуби». 12.25 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Муаммар Каддафининг Совет Иттифоқига визити». Ҳужжатли фильм. 15.30 «Рус тили». 16.00 «Горнчилар қаердасиз?». 16.45 Мотоцикл пойгаси бўйича жаҳон чемпионати. ЧССРдан олиб кўрсатилади. 17.15 Халқаро тинчлик кунига. «Тинчлик сенга, бизга, ҳаммага». Ҳужжатли фильм. 17.25 «Қўшиқларимиз, парвоз эт!».

18.10 Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. СССР-1—ЧССР терма командалари. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 18.40 Олий ўқув юртлари ва техникумларда янги ўқув йилининг бошланишига. СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин сўзи. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Жасорат». Сталинград остоналарида немис-фашист босқинчилари тор-мор қилинганлигининг 40 йиллигига. 20.00 «Сентябрь келганда». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.00 «Дўстларимиз чеҳраси». 22.45 Д. Д. Шостакович номли квартет чалади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Участка бошлиғи». Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 География. 7-синф. СССРнинг географик ҳолати ва чегаралари. 10.05 ва 14.30 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Тарих. Ленинча ГОЭЛРО плани. 11.35 ва 12.35 Умумий биология. 9-синф. Халқ хўжалигида биологиянинг аҳамияти. 12.05 20-30-йилларда совет манзарали живописи. 13.10 «Қиссалар». 5-синф. 13.40 Табиатшунослик 2-синф. «Биз табиат билан танишамиз». 14.00 Астрономия. 10-синф. Астрономиянинг асосий методлари. 15.00 «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади». 15.35 В. Розов драматургияси. 16.20 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.50 Илмий-оммабоп фильмлар программаси. «Нега мен буни ихтиро қилдим». «Энергетика ва водород ҳақида мулоҳазалар». 19.30 Тушинода авиация спорти байрами. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Литва ССР Давлат симфоник оркестрининг концерти. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. СССР ёшлар терма командаси — ГДР ёшлар терма командаси. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Олимпдан қайтиш», «Қуённинг карами». Мультфильмлар. 12.00 «Тоғлар ва денгизлар учрашди». Болалар учун фильм-концерт. 12.30 «Бор экан, йўқ экан». Бадиий фильм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильмлар: «Уч банан», «Спортландия». 18.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Биринчи қўнғироқ». 19.10 «Ҳурматга сазовор». СССР халқ ўқитувчиси М. Абдурасулов ҳақида ҳужжатли фильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». Тулепберган Қаипбергенов. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг солистлари Матлуба Дадабоева ва Маҳбуба Ҳасанова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Мустаҳкам озуқа базаси учун». 22.25 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.40 Телевидение экранида биринчи марта. «Афсонадаги қизлар». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус). 23.45 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Эркакларга кўз ёши ярашмайди». Телевизион бадиий фильм (рус). 19.20 «Классик куй саҳифалари». 19.50 «Моршин». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қизлар давраси» (такрорий). 21.30 МТ II.

2 СЕНТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Волгада бир қоя бор». Фильм-концерт. 10.10 «Горнчилар, қаердасиз!». 11.55 «Сентябрь келганда». Бадиий фильм. 12.25 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.40 «Сиз театрни севасизми?». 16.25 «Ўсмирлар ижоди». 15.55 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Юз йилларга тенг йўл». СССР Фанлар академияси Тарих институтининг директори, тарих фанлари доктори С. С. Хромовнинг кириш сўзи билан бошланади. 17.45 Шахмат мактаби. Бошловчилар синфи.

18.15 Халқ куйлари. 18.30 «Фан оламида». 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Иностранная литература» журналининг бош редактори Н. Федоренконинг француз ёзувчиси А. Стиль билан суҳбати. 19.50 «Кунгурнинг ноёб ўсимликлари». Реликт шаклдаги ўтлар қўриқхонаси ҳақида телевизион ҳужжатли фильм. 20.10 «Учрашгунча, севгилим». Бадиий фильм (Вьетнам). 21.30 «Время». 22.05 «Фестиваллар, конкурслар, концертлар...». 23.25 «Дунё воқеалари». 23.40 Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. Польша — Япония терма командалари. Ленинграддан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «9-пейзаж». Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 Физика. 6-синф. Физика ва техника. 10.05 ва 14.20 Испан тили. 11.05 А. Н. Радищев. «Петербургдан Москвага саёҳат». 12.00 Оналар мактаби. 12.30 С. Гудзенко поэзияси. 13.10 Музика. 3-синф. Рус халқ чолғулари. 13.30 В. И. Ленин «Партия ташкилоти ва партия адабиёти». 10-синф. 14.00 Ботаника. 5-синф. Ўсимликларнинг аҳамияти. 14.50 «Министр бўлмоқчиман». Бадиий фильм (субтитр билан). 16.20 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.50 Жаҳон халқларининг ижоди. Вьетнам. 1-кўрсатув. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Инсон. Ер. Коинот». Кўрсатувни икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси В. И. Севастьянов олиб боради. 21.30 «Время». 22.05 «Бугун ва эртага». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Бизнинг қўшиқларимиз». Болалар учун фильм-концерт. 12.00 «Чиранчиқ қуёнча». Н. Охунбобоев номли Ёш томошабинлар театрининг спектакли (такрорий). 13.20 «Афсонадаги қизлар». Телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус).

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун. «Эврика». 18.40 «Шарқнинг етти гўзали». Фильм-концерт. 19.10 «Муборак миллиардлари». Муборак газни қайта ишлаш комплекси ҳақида ҳужжатли фильм. 19.30 «Ахборот» (рус). 20.15 «Ноз-неъмат бунёдкорлари». 20.45 «Халқ контроли экрани» (рус). 20.30 «Ахборот». 20.50 «Баҳор» халқ рақс ансамблининг солисти Г. Низомова ва Наманган область театрининг солисти Б. Бакиров концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз». 22.35 «Кимга тўй— кимга можаро». Телевизион миниатюралар театрининг спектакли. 23.20 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Нафосат оламида». Телефильм. 18.30 Телевизион театр. Ж. Байрон. «Манфред» (такрорий). 20.00 Янгиликлар. 20.20 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма. 21.30 МТ II.

3 СЕНТЯБРЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Юность». Хореографик ансамблининг чиқиши. 10.05 «Ёшлар адреслари». 11.05 «Кўришгунча, севгилим». Бадиий фильм (Вьетнам). 12.20 Янгиликлар. 15.20 Нефть ва газ саноати ходимлари кунига бағишланган телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.05 «Бизнинг болаларимиз». Кинолавҳа. 16.10 П. И. Чайковский. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 1-концерт. 16.45 Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. Болгария — СССР-1 терма командалари. 17.15 Владимир Ильич номли». Телевизион очерк.

17.45 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Акмал, аждаҳо ва малика». Телевизион бадиий фильм премьераси («Ўзбекфильм»). 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Симфоник ва эстрада куйлари оркестрининг концерти. 19.55 «Матильданинг ультиматуми ёки «Домовой»ни ким ёзган». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Киев). Танаффус пайтида — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 Рус халқ эртаги. 4-синф. 10.05 ва 14.00 Инглиз тили. 11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Умумий биология. Халқ хўжалигида биологиянинг аҳамияти. 11.35 ва 12.35 География. 5-синф. Географик кашфиётлар тарихидан. 12.05 «Шахмат мактаби». «Танишинг — шахматлар». 2-кўрсатув. 13.05 А. С. Пушкин. «Капитан қизи». 7-синф. 13.35 Тарих. 8-синф. 14.30 «Тонгги шафақдан тунги шафаққача». Илмий-оммабоп фильм. 14.50 «Звездочёт» телевизион журнали. 15.35 Драматургия ва театр. Бошловчи кўрсатув. 16.20 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Бувимнинг сандиғи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.00 «Видзем кузи қўшиқлари». Фильм-концерт премьераси. 19.30 «Киносаёҳатчилар клуби». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Партия планлари — халқ планлари». 21.15 Арфа ижроси учун пьесаларни РСФСРда хизмат кўрсатган артист О. Эрдели чалади. 21.30 «Время». 22.00 «Оилавий шароитга кўра» Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 География. «Буюк географик кашфиётлар». 12.00 «Бунёдкорлик энергияси». Телевизион фильм. 12.30 Биология. «Биология нимани ўргатади». 13.00 Болалар учун. «Болалигим—гулбаҳор» (такрорий).

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун фильмлар: «Олтин элакча», «Ленькаинг таътиллари». 18.30 «Ипак камалаклар устаси», «Мен қишлоқда яшайман». Ҳужжатли фильмлар. 19.00 «Ахборот (рус). 19.45 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Кинопублицист экрани». 20.30 «Ахборот». 20.50 П. Чайковский номли VII Халқаро конкурс қатнашчиси, Самарқанд Давлат опера ва балет театрининг солисти Д. Ёқубова куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Дунё воқеалари». 22.30 Телевидение экранида биринчи марта. «Афсонадаги қизлар». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.). 23.40 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Спорт оҳанглари». Телевизион фильм. 18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 18.55 «Мен яшашни истайман». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.15 «Пойтахт области далаларида». 19.50 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Совет хотин-қизлари». Ҳужжатли фильмлар программаси. 21.30 МТ II.

4 СЕНТЯБРЬ—ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «БССР халқ рақс ансамбли». Фильм-концерт. 10.05 «АБВГДейка» 10.35 «Ота-оналар, Сизлар учун». 11.10 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 11.40 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». 12.10 «Кампучия парламенти аъзолари СССРда». Ҳужжатли фильм. 12.30 «Спортлото»нинг 35-тиражи. 12.40 «Сиз бунга қодирсиз». Ихтирочилар конкурси. 13.35 «Қалбга яқин қўшиқлар». 14.10 «Театр ва замон». Ёшлар спектаклларининг Тбилисидаги 1 Бутуниттифоқ фестивали. 15.25 «Дунё воқеалари». 15.40 Болалар учун фильм. «Ҳозир бўлинг жаноби олийлари». 16.55 «Эртага — Нефть ва газ саноати ходимлари куни». Кўрсатувда СССР Газ саноати министри В. А. Данков иштирок этади. 17.10 Духовой оркестр чалади. Телевизион кўрик-конкурсининг очилиши.

17.30 «Ҳайвонот оламида». 18.30 «Сендан фақат кўз ёши қолди». Мультфильм. 18.40 Спорт шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 19.10 Волга Давлат рус халқ хорининг концерти. 19.55 «Қуёш болалари». Приморье ўлкаси М. Горький номли драма театри фильм-спектаклининг премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Қуёш болалари» фильм-спектаклининг давоми. 23.15 «Тунги тароналар». 00.30 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Агар соғлом бўлай десанг». 9.25 «Олимпия иншоотларининг архитектураси». Ҳужжатли фильм. 9.40 «Оилавий шароитга кўра». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.50 «Тонгги почта» музикали программаси. 12.20 «Кинопанорама». 14.00 СВЕРДЛОВСК ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 15.00 «Ўрмон эртаклари». Мультфильм. 15.15 «Океанни кўряпман». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 15.45 «Музикали киоск». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 16.15 «Золушка». Евг. Вахтангов номли Давлат академик театрининг фильм-спектакли.

17.50 Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. «Бизнинг биография». «1958 йил». 18.45 «Здоровье илмий-оммабоп программаси. 19.30 «Халқаро обзор» 19.45 Ҳиндистон артистларининг чиқиши. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «1982 йил қўшиқлари». 21.30 «Время». 22.05 «Сенинг дастлабки соатинг». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар, 10.10 Кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун. «Сўз кетидан —сўз келар». 10.30 «Афсонадаги қизлар». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.). 11.40 Шахмат мактаби. 12.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Романтика» телевизион театри. Т. Мирошниченко «Учинчи авлод». 1-қисм. (такрорий). 13.25 «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 14.00 Нефть ва газ саноати ходимлари кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун. «Мен, сен ва мультик». 18.50 «До-ре-ми-фасоль». Болалар учун музикали-ўқув кўрсатуви. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ишчанлик руҳидаги суҳбатда». «Сабзавотчилик конвейерига —меҳнат суръати. 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Турғунбоева номли хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» халқ рақс ансамбли солисларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.25 Телевидение экранида биринчи марта. «Эрта келган турналар». Бадиий фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Мактаб ўқувчилари учун «Костёр». 19.00 «Новости». 19.20 «Катта коньон». Ҳужжатли фильм. 19.30 «Бизнинг шарҳ». Халқаро мавзуларда суҳбат. 20.00 «Ахбор». 20.25 «Рудакий номли Тожикистон ССР Давлат мукофотига номзодлар». Тожикистон телевидениеси ва радиосининг «Гулшан» эстрада оркестри. 21.30 МТ II.

5 СЕНТЯБРЬ— ЯКШАНБА

Нефть ва газ саноати ходимлари куни

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Жаҳон халқларининг ижоди». Вьетнам. 2-кўрсатув. 10.15 «Бошқа баландлик» Телевизоин ҳужжатли фильм. премьераси. 10.25 «Будильник». 10.55 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.55 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 12.40 «Тонгги почта» музикали программаси. 13.10 «Қишлоқ янгиликлари». 14.10 «Музикали киоск». 14.40 Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 15.10 «Бугун — Нефть ва газ саноати ходимлари куни». Кўрсатувда СССР нефть саноати министри Н. А. Мальцев иштирок этади. 15.25 «Хатларингиз асосида...». Нефть ва газ саноати ходимлари кунига бағишланган музикали программа. 16.05 «Ҳарламовни эслаб». Ҳужжатли фильм. 16.25 «Андроников сўзи». 4-фильм. 17.15 Гандбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. «ЗИИИ» —АСК (Минск). 17.45 «Халқаро панорама». 18.30 «Мавсумнинг охирги куни». Цирк. томошалари. 20.30 «Киносаёҳатчилар клуби». 21.30 «Время». 22.05 «Семён Дежнёв жасорати». Ҳужжатли фильм. 22.25 Футбол бўйича ёшлар чемпионатининг саралаш матчи. СССР — Польша терма командалари 24.00 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 «Зарядкага сафланинг!». 9.15 «Юпитер ҳалқаси». Илмий-оммабоп фильм. 9.30 «Сенинг дастлабки соатинг». «Бадиий фильм. 11.00 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.00 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Акмал, аждаҳо ва малика» («Ўзбекфильм»). 13.30 «Поэзия» альманахи. Пушкинга бағишланади. 15.00 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 15.30 «Кучлилар, довюраклар, эпчиллар». 16.15 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 17.00 Болалар бадиий коллективларининг чиқиши.

17.25 «Жаноби олийларнинг адъютанти». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 18.45 Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. «Бизнинг биография». «1959 йил». 19.35 «Кинопанорама». 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Денгиз ёқасидаги музей». И. К. Айвазовский расмлари галереяси ҳақида. 21.05 «Медел Дзидзигури». Фильм-концерт. премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Трюфель овловчилар». «Полициянинг телефони 110» туркумидан телевизион бадиий фильм премьераси.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 «Тўйлар муборак». Фильм-концерт. 10.35 «Сўнгги таътиллар». Бадиий фильм. 12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар». 13.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Романтика» телевизион театри. Н. Мирошниченко. «Учинчи авлод». II-қисм. (такрорий). 14.00 «Ўзбекистон спорти». 14.30 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун». 15.00 Реклама.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Туғилган кун», «Алдаркўса, айиқ ва қуён». Қўғирчоқ фильмлар. 18.30 Болалар учун. «Фонарик» (рус.). 19.00 «Бугун — Нефть ва газ саноати ходимлари куни». 19.15 «Ахборот» (рус.). 19.30 Ўзбекистон рассомлари—кинематографчилар ҳузурида (рус.). 20.10 «Ахборот». 20.30 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Даврамизга марҳабо!» ҚҚАССР ва Ўзбекистон областлари бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда— Фарғона области (такрорий). 21.30 Москва. «Время». 22.05 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Экранда —Фарғона области (давами). Кўрсатув тугагач— Кўрсатувлар программаси. 21.30 МТ II.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

КИНО

28 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«НАТАША», «ОҚ СУВ — ЖАБАГЛИ», «ТЕНГДОШЛАР»—**Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАЛБ»—**Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР ЕВВОИИ ҒАРБДА», «АВЛИЕ, ОЛТИН ВА ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР» — **Нукус** (17, 20.00 да, телефон 46-70-69).

«КОНДОРНИНГ ҚУЛАШИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Искра** (16, 18, 19.45 да, телефон 39-11-76), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«АНИҚРОҚ САБАБЛАРСИЗ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ЁНМА-ЁН ЯШАР ЭДИК» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ПОЛКОВНИК ШАЛИГИННИНГ КУТИШИ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00 да, телефон 48-42-80).

29 АВГУСТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«БОРИС БАБОЧКИН» — **«Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Фестиваль, Қозоғистон.**

«НАТАША», «ОҚ СУВ — ЖАБАГЛИ», «ТЕНГДОШЛАР»—**Восток.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАЛБ»—**Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР ЕВВОИИ ҒАРБДА», «АВЛИЕ, ОЛТИН ВА ТРАНСИЛЬВАНЛИКЛАР» — **Нукус** (11, 14, 17, 20.00 да, Телефон 46-70- 69).

«КОНДОРНИНГ ҚУЛАШИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07), **Искра** (16, 18, 19.45 да, телефон 39-11-76), **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«АНИҚРОҚ САБАБЛАРСИЗ» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-14-61).

«ЁНМА-ЁН ЯШАР ЭДИК» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ПОЛКОВНИК ШАЛИГИННИНГ КУТИШИ» — **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00 да, телефон 48-42-80).

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШКНИГА» шаҳар китоб савдосининг

КИТОБ МАГАЗИНЛАРИ

янги ўқув йили бошланишига саноқли кунлар қолганлиги муносабати билан

29 АВГУСТ-ЯКШАНБА КУНИ

ОДАТДАГИДЕК ИШЛАЙДИ

«ТАШКНИГА».

РЕСПУБЛИКА ОТЧОПАРИДА

ҲАР ЯКШАНБА КУНИ СОАТ 11.00 да

ОТЛАР ПОЙГАСИ

ПРОГРАММАДА: анъанавий ютуқлар ва номли мукофотлар ўйини.

Отчопарда ҳар хил ўйин аттракционлари ишлайди.

От пойгасида Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССРнинг колхоз, совхоз ва от заводларидаги энг яхши отлар қатнашади.

От-спорт лотереяси (тотализатор) ишлайди.

Отчопарда совуқ ичимликлар билан савдо қиладиган буфетлар Сизнинг хизматингизда.

Сиз бутун йил давомида илгаридан прокатдан (душанба кунидан ташқари) фойдаланишингиз мумкин. Отда ва тройкада сайр қилиш мумкин.

Отчопар корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари билан отни миниб юришга прокатга бериш учун шартномалар тузади. Аҳолидан ўз тантаналарида сайр қилиш учун рус тройкаларига заявкалар қабул қилинмоқда.

Отчопар адреси: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти (метронинг «Собир Раҳимов станцияси»). Телефонлар: 76-82-18, 76-82-19, 76-29-34.

ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

29, 30 АВГУСТДА

КУЛИНГ ДЎСТЛАР, ИХЛОС БИЛАН
ТЎЛИБ ТОШСИН КУЛГИ ПЛАН!
ЎЗБЕКИСТОН РАДИОСИ «ТАБАССУМ»
РЕДАКЦИЯСИ ИЖОДКОРЛАРИ ВА
ИЖРОЧИЛАРИ ИШТИРОКИДА

IX АНЪАНАВИЙ ТАБАССУМ КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

ПРОГРАММАДА: «ТАБАССУМ»нинг ижодий коллективи билан учрашув, Табассум усталарининг чиқишлари, интермедиялар, миниатюралар, ҳазиллар, ҳажвиялар, ҳажвий қўшиқлар, пародиялар, рақслар.

«ТАБАССУМ» САЙЛИГА МАРҲАБО, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

28 АВГУСТ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.25 «Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.25 «Балли, қизлар!». 21.30 «Время». 22.05 «Кинопонорама». 23.45 Концерт. 00.10 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.45 «Музикали киоск». 19.20 «Қўшимча саволлар». Бадиий фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Зенит» (Ленинград) — «Динамо» (Минск).

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 «Асл дўстлар». Мультфильм. 18.10 «Сиҳат-саломатлик» Илмий-оммабоп программа. 18.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ягона оилада». Кўрсатувда Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитетининг биринчи секретари Х. Умаров иштирок этади. 20.30 «Ахборот». 20.50 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Даврамизга марҳабо!». Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон областлари бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда— Фарғона области. 21.30 Москва. «Время». 22.05 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Даврамизга марҳабо!». Экранда — Фарғона области. (Давоми). Кўрсатув тугагач— Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

18.00 Болалар учун. «Хайр, лагерь». 18.30 Болалар учун фильм. «Дўстларимиз аренаси». 19.00 Янгиликлар. 19.20 «Озиқ-овқат программаси— халк фаровонлиги программаси». 20.00 «Ахбор». 20.25 «Бўстон—II». Халқ ижодиёти республика телевизион конкурси. 21.30 МТ II.

Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо Бош бошқармасининг колхоз бозорлари бошқармаси маъмурияти, партия ташкилоти ва бирлашган касаба союз комитети колхоз бозорлари бошқармаси бошлиғининг ўринбосари У. М. Ҳусанбоевга рафиқаси
Любовь Ивановна ҲУСАНБОЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат—33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

28 АВГУСТ, 1982 й. Р—07386. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В— 2524 ИНДЕКС 64691